

26 március 11
 noma din Cluj
 detmény
 abalarilor 2-4 sz.
 6 asztalos, lakatos
 a vagy külön-külön
 ytar. yalást hirdet.
 1926 április 1-ig d.
 tó a hitközség T.t
 lor 1. sz. a.

Építő-bizottság.
 jegek B. lyai-
 t Marosvásárhely

ruk
 győzber,
 kapható
AT
 SZ.
 olasz
 legelősből
 pi áron.

saság
 sz. alatti
 ponti választmány
 nyes gyakorolhatja
 g az intézet pénz-
 talos helyiségében
 tik.

KÖVETEL

25,000.000	—
22,793.848	36
2.956.097	45
98.483.779	37
18.263.414	28
6.505.458	95
77.217	37
7.694.724	05
8.733.144	11
90,507.683	94

gazgatóság.

Szerkesztőség kiadó-
 hivatal és nyomda
 Cluj-Kolozsvár, St. Baron
 1. Pop (Brassai-utca) 19
 Telefon:
 Szerk. és kiadóhivatal
 977, 228 és 1047
 N. Sz. — — — —
 33 szám ára pályaud
 és vidék
 árszámban

KELET

Dr. Ramasetter R.
 D. Sz. 2. II. 8.

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
 Romániában
 Egész évre — — 1050
 Félévre — — — 550
 Negyedévre — — 290
 Egy hónapra — — 100
 Az előfizetési ára „Föld”
 című folyóirattal együtt
 hav-ként 10 lejlel drágább
 Csehszlovákiában
 Egy hónapra — ck 40—
 Éves szám ára — ck 2—

1926 Péntek március 12 Cluj-Kolozsvár IX. évfolyam 35 szám 5686. Ádár 26

Rendőrbot és demokrácia

Mialatt a Népszövetség kiküldöttai a leg
 fényesebb expresszvonatokon, külön háló-
 fülkékben és fényező vagon-restaurantokban
 robbogtak Gantbe, hogy ott a népek békéjét
 elővácsolják és a leszerelés álmát realizálják:
 Prágában egy egész utcasort és egy csomó em-
 beri életet döntött halomba különböző hadisze-
 rek felrobbanása. A Népszövetség elegáns ülés
 terméi és a prágai rombadólt uca távlata nem
 volna elegendő arra, hogy korunk szörnyű el-
 lentmondásait és feneketlen hipokrizisét rajta
 telenyitassuk.

A keseres szavak mögött véres ösztönök
 lapulnak meg, a békét hirdető aktacsomók
 gyöngye fundamentumán municióraktárak épül-
 nek és telnek meg naponta több és több hadi-
 anyaggal még ott is, még abban az országban
 is, amely magát a demokrácia hívének mondja.
 Az emberiség jobbainak tudtában talán egész
 szomorúan ott el már a békeakarát, de a lelkek
 infernójában a tudatalatti élet mélységeiben
 még mindig ott szunnyadnak az ősemberi ösz-
 tönök a vadság és a rombolás kimérái.

Ez a tudatlan élő és tudatalatti világ har-
 kol egymással kialakulatlan korunkban, az áb-
 ránd és a valóság világa, melyben egyelőre a
 valóság a véres, kegyetlen, durva valóság az
 erősebb. Hogy ez mennyire igaz, misem jel-
 lenni jobban, mint az, hogy a baloldali pár-
 tók, tehát szocialista frankókból is össze-
 tevődő cseh koalíció hadügyminisztere a sze-
 nátus egy nyílt ülésén rendőrbotai fenyegette
 meg azt a képviselőt, aki a prágai gránátrob-
 banást nem volt hajlandó egyszerűen tudomá-
 sul venni.

A kényes hivatalból pacifista miniszter, befelé
 tehát éppen olyan ösztönös ősember, éppen
 olyan imperialista, miat akár egy reakciós né-
 met tengernagy. Nagyjában ilyen egész mai
 emberiségünk, ilyen egész korunk: élő kép-
 mania, egy szuronyokra épített bálterem, ahol
 könnyű mosolyokkal és tánczenével ámitják
 egymást a veszélyek fölött táncoló emberpárok.
 Minélküli gyanús, aki él, szocialista, polgári
 reakciós és reakciós, mert senkiben sem ala-
 szul még ki a tudatos békeakarát olyan erő-
 tel, hogy a tudatlanban szunnyadó ősi ösztö-
 nököt végérvényesen alagyűrhesse. S nem is
 lehet ez másképp egy olyan korszakban, amely-
 ben nemcsak a nemzetek, hanem egyes társa-
 dalmi és népi frakciók is ellenségekként áll-
 hatnak egymással szemben, egymás életére törve
 és a maga hatalmának megszilárdítására tö-
 reklik.

Amíg ezek az ösztönök élnek és virulnak,
 amíg a tudatos békeakarát végérvényesen nem
 dűrdelmeshodik az öntudatlan vadságokon, ad-
 dig nem bízhatunk a népszövetségi felvonulá-
 sokban, addig merőben csak demonstratív ér-
 téke van Németország felvételének a Népszö-
 vetségbe, amelyet különben is hosszú marako-
 dások előztek meg.

Annak a cseh képviselőnek megjegyzése,
 aki azt kiáltotta a hadügyminiszter felé, hogy
 miután nem viselünk háborút, nincs szüksé-
 günk gránátokra sem, egyike a legnaivabb és
 legkorszerűtlenebb kifakadásoknak, ami termé-
 szetszerűleg csak felháboríthatta a hadügyminisz-
 ter urat. A pacifizmus jelszavaitól hangos há-
 boru utáni korszak a római közmondást száz-
 százalékosan realizálja, mely szerint, ha békét
 akarunk, készüljünk a háborúra. A szuronyok
 és municióraktárak valóságával szemben a lo-
 carnói és egyéb paktumok merő fikciók, áb-
 rándok, amelyekre a gránátrobbanások való-
 sága adja meg a méltó feleletet.

Nagy botrány a cseh szenátusban a prágai robbanás miatt

Az elnök megróttá a hadügyminiszter kijelentését

(Prága, március 11. Az Uj Kelet tudósító-
 jától.) A cseh szenátus mai ülésén a koalíciós
 pártok interpellációt terjesztettek be az ismer-
 tetes robbanás ügyben. A szocialista Scholtz
 a legszigorubb vizsgálatot követelte, majd az-
 fajtegeti, hogy dacára annak, hogy a szocialis-
 ták ellenségei az imperializmusnak, mégis a
 legutóbbi pártkongresszuson részletes katonai
 programot dolgozott ki az ifjúság kötelező ka-
 tonai oktatásáról. A kommunista Truzil inter-
 pellációjában azt kérdezte, miért tartanak éles
 gránátot a laktanyában, mennyi robbanóanyag
 van Prágában és mitől ósokra?

Sirbrini nemzetvédelmi miniszter válaszában
 a katonai hatóságokat mentegette és megígért,
 hogy a büntöket példásan megbünteti.
 A miniszter szavaira Skalac szenátor közbe-

szól: Mire kellene a gránátok, mikor nem
 viselünk háborút?

Sirbrini visszaküldte: Önnek nem szükséges
 gránát, önnek rendőrbot is elég.

A hadügyminiszter szavaira óriási láрма
 tört ki az ellenzéken.

— Visszavonni ezt a kijelentést — kiáltoz-
 zák. — Rendreusítani a miniszter urat!

Klofáč elnök kijelenti, hogy a miniszter
 megjegyzése illetlen volt.

Ezután Novák szociáldemokrata megállapi-
 totta, hogy a katasztrófát a hadvezetőség lom-
 possága okozta. A lőszerraktárakban leirhatat-
 lan állapotok vannak.

Sirbrini újra mentegeti magát és a hadse-
 reget, mire választ a többség tudomásul vette.

Titokzatos ígéret köti gróf Károlyi Imrét a vallomástétel megtagadására

Szendey kliséit ma adja át Ulain a rendőrségnek

(Budapest, március 11. Az Uj Kelet tudósító-
 sítójától.) Tegnap délután ismét kihallgatták
 Szendeyt, aki kijelentette, hogy 1923-ban Mé-
 szárosot kapta a frank-klisé-csomagot, amelyet
 a frankbotrány kipattanásakor felbontatlanul
 egyik vidéki barátjához küldött. Egy újságíró
 meglátogatta Szendey lakásadóját, aki kijelen-
 tette, hogy Szendey soha sem viselkedett gya-
 nusan. Apja bajor származású és Ritter von
 Gottmannnak hívják. Néhány évvel ezelőtt
 magyarosította Szendeyre a nevét. Az apja
 Fülöpszálláson lakik és valószínűleg odaszállí-
 tották a frank-kliséket. A francia megbizottak
 alig érdeklődnek Szendey iránt, mert az a
 véleményük, hogy ha ezeket a kliséket 1923-
 ban kapta, akkor nem lehetnek azonosak a
 Schultze és a Geró féle klisékkel.

A főkapitányságon ma ismét kihallgatták
 Károlyi Imre grófot, aki egy óra hosszat tar-
 tozkodott a rendőrszót szobájában. Kijövet ki-
 jelentette a sajtónak, hogy megtagadta a vallo-
 mást, mert attól, akinek titoktartást ígért, nem
 kapott felmentést.

Ulain Ferenc egy beszélgetés közben kije-
 lentette, hogy azokat a kliséket, amelyeket
 Szendey elrejtett, holnap beszoigáltatja a rend-
 őrségen, mert Szendey a rendőrség előtt kije-
 lentette, hogy csak Ulainnak hajlandó elárulni
 a klisék rejtkehelyét. Erre beszélgetési enge-
 délyt adtak Ulainnak és Ulain hosszabb ideig
 tartózkodott Szendey cellájában.

Az „Az Est” egyébként ma azt az érdekes
 értesülést közli, hogy Mészáros Gyula Baku-
 ban tartózkodik.

Ma veszik fel Németországot a Népszövetségbe

Szombaton, vagy vasárnap befejeződik a népszövetségi ülészak

(Genf március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.)
 A Népszövetség mai ülésére délelőtt pont
 tíz és félórakor érkezett meg Luther birodalmi
 kancellár Stresemann külügyminiszterrel Cham-
 berlain szállodája elé, hogy a délelőtti kitü-
 zött megbeszélésen részt vegyenek. Rövid időre
 rá utánuk érkeztek a francia, az olasz és a
 belga delegátusok. A tanácskozás majdnem két
 és félóra hosszat tartott. A tanácskozásokról a
 sajtónak nem adtak ki hivatalos jelentést.

jutni és hogy legkésőbb pénteken megtarthat-
 ják a pleuáris ülést, amelyen Németország ün-
 nepélyes felvétele megtörténik.

Ezek után a népszövetségi tanács szomba-
 ton, vagy legkésőbb vasárnap befejezi erre a
 rendkívüli ülészakra előírt programját.

Más verzió szerint a Népszövetség ülészaka
 egy-két napon belül aligha fog véget érni, mert
 az ellentétek nem olyan kicsinyek, mint előre
 gondolták. Párisi jelentés szerint Briand tegnap
 este Poms szenátor kíséretében Genfbe utazott.
 A genfi delegátusok azon fáradoznak, hogy a
 megegyezés ne csak formális legyen és vigyáz-
 nak arra, nehogy Németország felvétele után
 az egyenlő a Népszövetségben felbomoljon.
 Remélik, hogy kibontakozást találjanak Spanyol-
 országot és Brazília követeléseinek tekintetében.
 Eddig az a helyzet, hogyha a pénteki ülésen
 felveszik Németországot, ugyanezen délután
 már résztvesz a Népszövetség tanácsülésén.

— **Kínának 436 millió lakosa van.** Tükiából
 jelentik: A Kínában végzett legutóbbi népszámlá-
 lás adatai szerint a mennyei birodalomban 436
 millió lakos van. A fővárosban, Pekingben, 4
 millió, a legnagyobb kikötőben, Sanghajban, pedig
 5 és félmillió ember lakik.

Hasbeszélő szellem, aki végigzsarolta Déva vidékét

(Déva, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Barzesd község Déván tul, a magas hegyek között húzódik meg szerényen. Lakosai istenfőlrő román parasztoz, akik esténként hívő lélekkel gyakran mesélgetnek egymásnak rejtelmes meséket, amelyekben csodák valósulnak meg és szellemek kelnek életre. Ebben a kis községben a nspokban valóságos forradalmat idézett elő Suca Gheorghe parasztagzda, aki igazi paraszt-raffinériával az égiek egyik képzet alakját varázsolta erre a forgó sártekére.

Egy napon az a hír terjedt el, hogy Suca lakásában egy tulvilági szellem ütött tanyát, aki jövendőt jósol. Ennek fejében a szellem enni kér és minden egyéb földi jót. Jólásait láthatatlanul és misztikus hószusz pókusok között végzi. A paraszt házában valóságos bucsujárás kezdődött. A falubeli és környéki parasztoz százával keresték fel a „kiválasztott” gazdát, akit a Tulvilág magas vendéglátásával megtisztelt, hogy ajándékokkal kedveskedjenek a poklok földreszállt lakójának.

Suca óriási propagandát csinált tulvilági vendéneinek. A titokzatos elbeszélésektől felizgatott környék bucsut akart rendezni Barzesdbe, hogy a „szellem”-nek ilyen módon adják meg a tiszteletet. Március 6-án 6000 ember akart felvonulni enni és innivalókkal megrakodva Suca házához, de a hatóságok véletlen megtudták a dolgot és: közbelépé-ükkel megakadályozták a tömeg felvonulását. Suca ugyanis 4 én Marosillyére ment, hogy a hetivasáron terjessze a tulvilági szellem üzeneteit és a nagyobb hatás kedvéért küldöttségileg járult a gör. kel. epáres elé, hogy a házába bujt ördög kiűzésére a papot kérje fel. Az eset végre a marosillyei csendőrség tudomására jutott s ő én egy csendőrőrmester, a marosillyei polgári iskola igazgatójának társaságában Barzesdre ment, hogy a földi javakat igen kedvelő „szellem” tulkapásait közelről is megvizsgálják.

Suca házában nagy sereg érdeklődő volt már, mikor a hatóság képviselői megérkeztek. A gazda kérésére a szellem megkezdte működését, ami abból állott, hogy egy sarok felől, ahol a gazdának állítólag beteg leánya feküdt, hangos sziszegés hallatszott, amit a tulvilággal való érintkezés képességével megáldott parasztagzda olyan formán értelmezett, hogy a szellem inni akar. A vendégeket megkérte, hogy menjenek ki, mert emberek előtt nem iszik.

Akiba

Irta Giszkalay János

De ha ő maga nem is kereste volna az alkalmat erre, akkor se vonhatta volna ki magát a szellemi vezetőréteg tudományos és közéletirányító munkásságából. Akiba hírneve akkor már az egész országot betöltötte, messziről jött tanítványok seregestül csoportosultak köréje, új főiskola keletkezett Bóné Bárákban, Akiba tanításának egyre mélyebb hatása kelt az országban, véleményét szinte döntő jelentőségűnek ösmerték el, tudományos módszere, törvénymagyarázatai és az ellenállhatatlan erőnek ilyen auspiciumai közepette egyre jobban kibontakozott Akiba codifikáló elhivatottsága.

De hogy megérthessük ennek a codifikáló életmunkásságnak lényegét és hogy megérthessük azt a sorsdöntő hatást, amellyel Akiba tanítása az egész zsidó népre mind a mai napig kihatott, mindehhez meg kell ösmernünk azt, hogy mit tanított Akiba és hogyan tanított, miben volt új, miben volt más az ő tanítása, mint korának minden többi zsidó tudományos rendszere és általában: mi is az a zsidó tudomány és mik is voltak azok a zsidó iskolák és zsidó tudósok, amiről, amelyekről és akikről ebben a tanulmányban már annyi szó esett, anélkül, hogy alkalmunk lett volna közelebből is megismerni a lényegüket. Tehát: iskola, a tudomány és tanító, a „hogyan” és a „mit” és a „ki”. Kezdjük az elsón.

Az iskola

Valami titokkal terhes célzatossága az a világakarattal, hogy mi zsidók egyéneinkben és összességünkben egyaránt olyan végzetesen

Egy bőkezű paraszt azonnal előhuzta tarisznyájából a kért italt, mire a társaság kivonult a szobából. A csendőrőrmester, miután a „szellem” kiitta a kedvelt földi italt, tüzetesen átvizsgálta a szellemlátogatta szobát. A betegség mellől zugó hang után kutatva véletlenül felemelte a beteget és észrevette, hogy a lányával együtt a hang is a levegőbe emelkedett. Erre az őrmester letartóztatta a gazdát, lá-

A bukaresti egyetem teljesíti a tőle függő diákköveteléseket, de a numerusz klauzusról nem tárgyal

A fővárosi egyetem tanácsa békítő tárgyalásokat kezdett a diákszervezetekkel. Bukarestben tovább folynak az incidensek

(Bucuresti-Bukarest, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti egyetem tanácsa, noha a diákmozgalom újra-fellobbanásának pillanatában mindent e követett a mozgalom békés leszerelésére, mégsem tudta megakadályozni a diáksztrájk proklamálását. A sztrájk proklamálása előtt az egyetemi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sztrájkot a diáksztrájk részéről provokatív lépésnek tekintik és arra csak egyetlen egy felelete lehet: bezárja az egyetem összes fakultásait és így valamennyi egyetemi hallgató elveszti ezt a tanulmányi évet. Erre az igen súlyos és nemcsak az egyetemi hallgatók gazdasági, de az ország általános kulturális szempontjából is káros intézkedésre egyelőre nem került sor, mert az egyetemi tanács a sztrájk kitörése után úgy határozott, hogy a diáksztrájkot a husvétii vakáció korábbi kiadásával fogja kiparizozni és az egyetem bezárásának eszközehez csak akkor nyul, ha a diákság a husvétii vakáció után is folytatná a sztrájkot.

Az egyetem teljesíti a tőle függő követeléseket

Az egyetemi tanács az utolsó pillanatban még ezt a kéthetes kényszerű szünetet is el akarta kerülni és éppen ezért Gusti professzor, a román tudományos akadémia elnökének iniciatívájából tárgyalás indult meg az egyetemi tanács és a diákszervezet reprezentánsai között a sztrájk leszerelésére. A tárgyaláson az egyetemi tanács részéről Pangrati rektor, Gusti egyetemi tanár és Mironescu, a jogi kar dékánja vettek részt.

Pangrati rektor közölte a diákokkal, hogy az egyetemi tanács az ismert 19 pont közül teljesíti mindazokat, amelyek az ő hatáskörébe tartoznak, a numerusz klauzusról

nyával együtt. Az erélyes vallatás kiderítette, hogy a szellemlátogatás nem volt egyéb sikerről megtevesztésnél. Suca lánya ugyanis hasbeszélő s a sívító zugást ajkának mozgatása nélkül tudja produkálni.

A szélhámós parasztoz lányával együtt be kísérték a marosillyei fogházba, ahonnan a nyomozás elvégzése után ügyészséghez viszik át.

azonban még tanácskoznai sincs módjában. Az egyetemi tanács akciójának azoiban legfontosabb előfeltétele, hogy a diákok abba kell hagyják a sztrájkot és rendszeren kell látogatniok az előadásokat. A diákkiküldöttekkel szemben Gusti és Mironescu professzorok személyesen vállaltak garancát arra, hogy az egyetemi tanács meg fogja tartani ígérését. Erre a diákok kiküldöttei közölték, hogy a maguk részéről mindent megtesznek a sztrájk megszüntetésére. Összehívják az összes diákegyesületeket és közölni fogják velük az új helyzetet.

Hadjijelentés a sztrájk első napjáról

A diáksztrájk tegnap az összes egyetemen változatlanul tartott. A kolozsvári egyetemen a sztrájk első napja minden incidens nélkül zajlott le. A professzorok egyetlen fakultáson sem tartottak előadást.

A bukaresti egyetemen egymást érték a brutáltságok. Egy diákcsoport súlyosan megvert egy Serbu nevű diákkissszoanyt, aki a sztrájkhatározat ellenére részt akart venni az előadásban. A zsidó diákok elleni támadó hadjárat a sztrájk alatt is tovább folytatódik. A zsidó menza valóságos his kórház. Itt ápolják, illetőleg itt fekszenek az antiszemita incidensek során megsebesült zsidó diákok.

Jasiban a helyzet változatlan. Az egyetemi tanács ma délelőtt tart ülést Slatinescu rektor lakásán a további teendők megbeszélésére.

nattól kezdve, hogy egy khaldeai származású beduin család, vagy törzs amely „ivri”-nek nevezte magát és a családfájáról pontos feljegyzéseket csinált generációkon keresztül visszafelé, — Egyiptomországba vándorolt, ott a bensülöttektől szigorúan elkülönült életet élt kétszázöt esztendeig, amely idő alatt a kicsiny törzs tekintélyes számu néppé szaporodott és a kétszázötvenegyedik esztendőben kivonult Egyiptomból, hogy önálló államot alapisanak. Nemzetté válásunknak kezdetei nem néznek a távoli idők homályába. Viszont ha a zsidó iskola történetét kutatjuk, akkor a kezdetek kezdete, olyan történelmi távolságokba visz bennünket, amelyeknek homályába már csak a mondászerű néphagyományok, tudnak némi kétesen derengő fényt vetni. Eppen fordítottja annak, ami minden más népeél tapasztalható. Hogy miért van ez így, azt kutassák mások. Én csak megállapítottam.

Bizonyos az, hogy amióta a zsidóság népi életet él, tehát pontosan háromezer esztendő óta, a tanulás és a tanítás, egyik legfontosabb tényezője volt a népi életünknek. Ősi tradíciók már a háromezer év előtti időkből is, rendszeres iskolába járisok emlékét, őrizték meg. A tradíció tudni véli, hogy Ábrahám ősapánk Ever nevű rokonához és tanítómesteréhez járt iskolába és Jákob ősapínknak két tanítómesterét is megörököltette a néphagyomány.*

* Mos. I. 25. 27. „A gyermekek (Észav és Jákob) felnövekedtek” Ehhez Rasi: „Ameddig kicsinyek voltak, nem lehetett megkülönböztetni őket a tetteikből és senki se figyelte a jellemüket. De amikor 13 évesek lettek, akkor az egyik (Jákob) az iskolák felé küldött el, a másik (Észav) a bilyányimadás felé hajlott.”

Ugyancsak Mos. I. 25. 27. „És lett Jákob a sátrak lakója (יִשְׂרָאֵל אֶתְרָא).” Ehhez Rasi: „Sémnek és Evernek sátrai (iskolák).”

Folytatása következik.

Az é

Ismé
lapunk
Ebből a
tom az
közé a

Egyideig kom bációsiban, aki mill életem harmincad realizálódott, álmettem át s most a polynéziai nagy gráci nagynéném

Megvallom: é
cüt ötem meg,
nagybátyámnak
kivándorlást, a g
vid életet. Közte
e tekintetben csa
őszintén megvallo

Bármennyire
hogy tudtommal
nagybácsim (ha s
kelne), máig sem
azíránt, hogy m
Azért mondom,
szer már örökö
fantáziát, melyet
mondhattak csalá

Fixa ideám n
annyyira beképzél
eljut tul az Ope
messzirü és gazd
nát azzal az emb
sen gondolataim
hessem életemet,
az emberiség me

Annyyira bens
hogy kétszázmill
séggemet máris fel
zeletben is.

Hogy mennyi
kely örökséget,
itt bizonyítékul
ményeket sorolo
létesítenék.

Lássuk tehát
Először is őt
a Népszövetség
Gauriszankár leg
a lélektani megg
szövetség urai h
magaslátról nézz
tulok szenvedél
sággal ítélnék m
magasságnak szü
szimbolizálná tu
milyen elérhető
pek felett.

Emellett az
szankarra telepít
után kellő távol
csolt részeitől, s
békéltetését k
Tizmillió dol
ama hős férfiak
alább ötször nő
meg az életük
„Strindberg-alap
legi kezelőjétől
művészt biznám
szer röstült meg
Tizmillió dol

és még ezután s
elismeri magárol
egyedül tudvóit
ráadásul azt is
megítélését egye

A forradalm
ságok megakadá
köz. könyvkiadó
szinpadot, egy
egy nemzetközi
lehetővé tenném
örvényesítését,
még titkosabb p
pedig ama polit
viszonyok közöt
nossághoz, kell
interjuval sem
váltásához.

Tizmillió do
jövőjét biztosita
vedelméből nem

Az én örökségem

Ismét egy nagy örökségről hoz hírt lapunk egyik más helyen közölt cikke. Ebből az alkalomból szükségesnek látom az én örökségi gondolataimat is közzé adni.

Egyszer komolyan hittem az amerikai nagybácsiban, aki millióit reám hagyja. Ez a remény életem harmincadik évéig kísért, de miután nem realizálódott, álmaim színhelyét Polynéziába tettem át s most már életem negyvenedik évéig a polynéziai nagybácsiban fogok hinni, miután a polynéziai nagybácsiban ugyesem hihetek.

Megvallom: én már álomban sok nagybácsit öltem meg, általában minden antipatikus nagybátyámnak szívből kívántam az amerikai nagybácsit, a gyors meggazdagodást és a rövid életet. Köztem és a többi emberek között a különbség csak az a különbség, hogy én e tekintetben csak az a különbség, hogy én ösztönösen megvalloztam ezt, míg a többiek tagadják.

Bármennyire meg vagyok győződve arról, hogy tudommal nem él Amerikában gazdag nagybácsim (ha szegény volna, ugy sem érdekelne), még sem vesztettem el reményemet azért, hogy még egyszer örökölni fogok. Azért mondom, hogy még egyszer, mert egyszer már örökölttem: üres zsebet és gazdag fantáziát, melyet őseim évszázadokon keresztül mondhattak családi örökségüknek.

Néha kérem magsem hogy nyugton. Vagyok annyira beképzelt, hogy higgyem: hírem-nevem eljut túl az Operencian is és majd valami nemesszírű és gazdag műértő reám hagyja vagyont azzal az emberbaráti céllal, hogy teljesen gondolataimnak és művészetemnek szentelhessem életemet, miáltal rövidesen befejezhetem az emberiség megváltásának nagy művét.

Annymira benne élek ebben a lehetőségben, hogy kétszázmillió dollár kontemplált örökségemet máris felosztottam, ha egyelőre csak képzeletben is.

Hogy mennyire megérdemleném ezt a csekély örökséget, erre vonatkozólag hadd álljon itt bizonyítékul táblázat, melyben ama intézményeket sorolom fel, melyeket örökségemből létesítenék.

Lászuk tehát:

Először is ötvenmillió dollárnyi költséggel a Népszövetségnek építtetnék egy palotát a Gariszkánk legmagasabb csúcsára. Ezt azzal a lélektani megfontolással tenném, hogy a Népszövetség urai hideg szemmel és kellő erkölcsi magasságról nézzék a világ ügyeit, melyet most túlsok szenvedéllyel s még kellőbb alacsonyossággal néznek meg. Ennek a szinte elérhetetlen magasságnak szimbolikus jelentősége volna, azt szimbolizálná tudniillik, hogy a Népszövetség milyen elérhetetlen magasságban trónol a népek felett.

Emellett az az előnye is megvolna a Gauriszkánkra telepített Népszövetségnek, hogy miután kellő távolságban volna Európától és kapcsolástól, kevesebb alkalma volna a népek bekéltelenségét szítani.

Tízmillió dollárnyi alapítványt tennék le ama hős férfiak számára, akik életükben legkevesebb ötven évig éltek meg és mégsem unták meg az életüket. Ennek az alapítványnak „Strindberg-alapítvány” volna a neve és jelenlegi kezelőjéül D. Albert t, a kiváló zongoraművész bíznám meg, aki tudvalevőleg kilencszázötven évig él és még mindig zongorázik.

Tízmillió dollárt helyeznék letétbe azon élő és még ezután születendő filozófus számára, aki elismeri magáról, hogy az ő rendszere nem az egyedül üdvözítő rendszer a világon és még ráadásul azt is akceptálja, hogy az élet helyes megítélését egyedül a gondolkodás akadályozza.

A forradalmak, boldogtalanságok, öngyilkosságok megakadályozására egy hatalmas nemzetközi könyvtár-üzemeltetést, egy nemzetközi operaszínházat, egy nemzetközi drámai színházat és egy nemzetközi lapvállalatot létesítenék. Ezzel lehetővé tenném az összes félreismerést zsenik érvényesülését, az összes titkos drámasírók és még titkosabb primadonnák boldogulását, végül pedig ama politikai körkörös térhódítását, akik a mai viszonyok között nem juthatnak kellő nyilvánosságba, kellő tömegekhez és még egyetlen interjúval sem járultak az emberiség megváltásához.

Tízmillió dollár kamataiból ama asszonyok jövőjét biztosítanám, akik e kamatok busás jövedelméből nem elsősorban toalettszükegletei

ket elégtének ki és hajlandók volnának az élet legbeszédesebb pillanatait hallgatásukkal megkoronázni. (Félek, hogy ez az alap érintetlenül fog kamatozni az élet legvégső határáig).

Végül ötvenmillió dollárért Chile egyik csücskében földterületet vásárolnék, benépesíteném valamilyen néptörzsszel, építenék egy hatalmas palotát is benne és népestől, palotától a ma élő trónkövetelők részére engedném át. Ezzel elérném azt, hogy rövidesen legföllebb egy trónkövetelő maradjon a világon, az összes állatállományt Chilébe vándorolnának s a leszegényedett, elárvult muniícipiar új lendületre kapna. A nyugdíjazott tábornokok reaktiváltatnának, az európai feszültség megnyihlne és feszültségét a világ elek-

trifikálására engedné át.

A fennmaradó néhány milliócskát a magam szánására fordítanám, amelyet a fentvázolt humanitárius tevékenység után — azt hiszem fölöttébb megérdemelnék. Mindenekelőtt arra fordítanám minden gondomat, hogy én utánam senki se örökölhessen, miután becsüöm a hosszú életet és szeretném, ha szeretnének. Kiadnám összes műveimet, ezzel gazdagítva utódaimat és az emberiséget. Ha erről is gondoskodtam, az Atlanti Óceán egyik zugában egy lakatlan szigetere vonulnék vissza és egész életemet annak a megelégedett gondolatnak szentelném, hogy ami gonoszság, félreértés és ostobaság van a világon, az mind az én örökségemnek köszönheti elmúlását. Salló.

Óriási vihar az Adrián

Ötvenhat haláshajó elsüllyedt. Az emberáldozatok számát még nem sikerült megállapítani

(Belgrád, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától) A dalmát partvidéken tegnap és tegnapelőtt borzalmas vihar dühöngött. A „Zeno” nevű olasz teherszállító hajót, amely Spalatohoz közel egy kis kikötőben keresett menedéket, az orkán a sziklákhöz csapta, amelyeken darabokra zúzódt. A „Zeno” legénységének egy része a tengerbe fulladt. Spalato környékén az összes partvidéki helyiségek rettenetes károkat szenvedtek a vihartól. Az irtózatossá erejű szél leszakította a házak tetefjét és bedöntötte a kéményeket. A házakon egyetlen ablak sem maradt épen. Mint utólag megállapították, a partok mentén összesen ötven bárka és vitorláshajó, legnagyobb részben legénységgel együtt, a hullámok áldozata lett. A Spalato—Knin vasútvonalon az orkán kiemelt egy személyvonatot a sinekről és felfordította. Az utasok részben meghaltak, részben súlyos sebesüléseket szenvedtek. Rómából érkező jelentések szerint a dalmáciai orkánal egyidejűleg Szicília partjain és a nápolyi öbölben is irtózatoss vihar dühöngött, amelynek tizenegy ember esett áldozatul. Hat haláshajó elsüllyedt. A kár itt is óriási.

A bukaresti lengyel követség

Kolozsváron keresi 48 millió dollár öröksét

A kolozsvári polgármesteri hivatal a zsidó hitközségek útján nyomozza Gerstler Jakabot

(Cluj-Kolozsvár, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A háborút követő esztendőkből átlag minden hat hónapban egyszer felbukkant Európában egy szinte legendás összegű amerikai örökség híre. Az amerikai hír minden esetben a legkomolyabb formában látott napvilágot. Az örökösök kivétel nélkül Keleteurópából évtizedek előtt egész szegényen kivándorló zsidók voltak, akik az Ujvilágban fantasztikus vagyont gyűjtöttek össze, közvetlen hozzátartozók nélkül haltak el és vagyonuk teljes egészében Európában maradt atyafiságukra szállott.

Különös szeszélye a sorsnak, hogy noha az amerikai kormány mindent elkövetett, hogy az örökség eljusson az illetékesek kezébe eddig a nábob-örökségek közül még egyetlen-egy sem jutott el Európába, mert az Ujvilágban elhalt örökösök hozzátartozóit egyetlen esetben sem sikerült százszázalékos bizonyossággal kinyomozni.

Az örökségek hírére egész halom jelentéktelen oldalági és egyszerű névrokonok jelentkezett, akik mind igényt formáltak az örökségre. Valóságos családi kartellek alakultak, a különböző bizonyos és bizonytalan rokonok blokkokba tömörültek, ahol egymás mellett, hol egymás ellen harcoltak a legendás örökségek megkaparintásáért. Közben az örökségeknek az amerikai kormány viseli a gondját és az ön magától a kamatok kamatjával nőttön nő és egyre fantasztikusabb méreteket ölt.

A kolozsvári polgármesteri hivatal napok óta lázasan kutatja Kolozsváron egy új nagy amerikai örökség várományosát, akire Amerikában elhalt apja 48 millió dollárt, közel tízmilliárd lejt hagyományozott. Az örökös Gerstler Sámuel ötven évvel ezelőtt vándorolt ki Lengyelországból koldus-szegényen. Gerstler Amerikában ötven év alatt negyvennyolcmillió dollárt gyűjtött össze, amely összeg néhány hónappal ezelőtt történt halála után teljes egészében Európában maradt fiára, Gerstler Jakabra szállt.

Az amerikai kormány átiratára a lengyel belügyminisztérium megállapította, hogy Gerstler Jakab évtizedekkel ezelőtt Kolozsvárra költözött. A lengyel hatósági közegeknek mindössze annyi ismertetőjelük van Gerstlerrel, hogy most egy 16—18 éves fiának kell lennie. A bukaresti lengyel követség a kolozsvári polgármesteri hivatalhoz fordult, hogy nyomozzanak Gerstler Jakab után. A kolozsvári polgármesteri hivatal a lengyel követség levelének vétele

után az alábbi átiratban fordult a kolozsvári neológ zsidó hitközséghez:

Primaria Orasului Cluj.
Nr. 1540—1926. cons.

T. Izraelita Hitközségnek
Cluj,
Calea Reg. Ferdinand 54.

A lengyel konzulátus megkeresésére tisztelettel felkérjük Önöket, hogy a hitközség anyakönyveiben, sziveskedjenek bizonyos Gerstler Jakab és 16—18 éves fia után nyomozni.

Ha az Őök könyveiben, nevezetkekről semmi nyom sincs, kérjük az orthodox hitközséghez átadni átiratunkat, minthogy egy 48 millió dolláros amerikai örökségről van szó. Az örökös Gerstler Jakab, akinek egy 16—18 évben levő fia van. A nagyapja, illetőleg Gerstler Jakab édesapja, ezelőtt 50 évvel költözött ki Amerikába és most meghalt, hátrahagyta a fenti örökséget fiának, Gerstler Jakabnak, akiről semmi közelebbi adatot nem tudunk.

Cluj, 1926. febr. 11.

Polgármester: (P. H.) Főtthír:
Dr. Utalea s. k. olvashatatlan aláírás.

A polgármesteri hivatal átirata alapján mind a két kolozsvári hitközség nyomozást kezdett Gerstler Jakab után és megállapították, hogy Gerstler Jakab egyik hitközség könyveiben és feljegyzéseiben sem szerepel. Most a többi erdélyi zsidó hitközségek nyomoznak Gerstler Jakab után, aki lehet, hogy ebben a pillanatban valamelyik erdélyi városban nyomorúságosan tengeti az életét és fogalma sincs arról, hogy ötven évvel ezelőtt kivándorolt apja tízmilliárd lejt hagyott számára.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek

Neumann M.

férfi- és fiuruha-áruhaza
Cluj, Piața Unirii (Főtér) 14

ZSIDÓ KÖZÉLET

*

Aviva avatás Brassóban

Meleg zsidó ünnepség színhelye volt vasárnap délután a brassói Árvaház-utcai tanácsterem. Brassó két zsidó leányegyesülete tett avató-csküt és fogadalmat, hogy a zsidó nemzeti mozgalomnak mindenkor hűséges és odaadó munkásai lesznek. A két avatott egyesület: a már eddig is szép munkaműltra visszatekintő Aviva „Rachel“ és az ifju-Aviva „Sulamit“. A Hatikvah elhangzása után Stern Lili héber beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután dr. Ritter Sámuel az E. Z. N. Sz. brassói helyiosportjának elnöke lépett az egyenruhás Avivalányok csoportja elé. Figyelmeztette őket az eskü komolyságára és a pillanat ünnepélyességére, melyre életük egész folyamán a meggyőződéses eszmésszeretettel kell gondolniok. Majd huszonnyolc Avivalány mondta utána a héber esküszöveget. A közönséggel szufoltság megtelt teremben meghatott csend, míg a lányok boldog mosollyal fogadják a palmaszjelképes Aviva-jelvényeket. A felavatott csoportok Giszkalay „Eskü“-jét énekelték el ezután, majd dr. Neumann főrabbi mondott áldást az egyesületekre és tartalmas beszédben felhívta figyelmüket a vallásos kötelezettségekre, mely reájuk hárul. Most az üdvözlőbeszéd sorozata következett, melynek során az összes zsidó testületek képviselői felszólaltak. Dr. Papp Lajosné a neológ nőegylet nevében tett Cion szeretetéről tanúságot. Erdős Mórné az ortodox nőegylet meleg szeretetét tolmácsolta. Kecskeméti Zsigmond a neológ hitközség elnöke beszélt ezután és azonosította magát az ifjúság törekvéseivel a zsidó nemzeti ezmei munkálkodásban. A helyiosport nevében annak titkára Feiler Dezső tartott üdvözlőbeszédet, Sebesi László a Keren Hajeszid részéről beszélt és egyben az ortodox hitközség üdvözlését is tolmácsolta. A Keren Kajemet bizosa Gruber Manó buzdító beszédet mondott, melyben arra kérte az Avivákat, hogy maradjanak továbbra is a Nemzeti Alapnak még kiterjedőbb munkásai. Kain Dávid igazgató a zsidó iskola részéről héber nyelven tartott magasszárnyalású beszédet. Vágó András, az Iria sportklub elnöke, a zsidóság mesterének, Mózesnek szerénységét tartja mintaképpül az Avivák elé. Feiler Pál brassói ifjúsági egyesületek szövetségének, a Hitachdut haktánának ros-risonja rámutat arra, hogy szerény koldusnak őrés a tarisznyája és a Keren Kajemetért házaló ifjak sohasem fognak távozni a zsidó családotól mindaddig, míg ott meg nem adják a Keren Kajemetnek, ami azt megilleti. A Barisszia nevében Fruchter Mancsi tett hitet a somrák szolidaritás együttműködéséről az Aviva testvéregyesülettel a zsidó munkában. Fischer Zoltán sómérvezető beszédében a szebb jövőben való hitéről tett tanúságot. Az üdvözléseket Winkler Rella Aviva-vezető köszönte meg. Beszámolót tartott az egyesületek eddigi működéséről, mely mindmegannyi beszédés számadat és öntudatos hittel fogadta, hogy avatóünnepségük emlékezetével lelükben, a zsidóság népi küzdelmeiben kettőzöttön akarják kivenni részüket. A Hatikvah után a nagyszámu közönség lelkesen tüntetett az Avivák mellett. Este félkilenc órákor a „Gambrinus“ különtermében szórterítéses diszkomersz volt, mely kitűnő hangulatban éjjel-tán 1 óráig tartott.

Sómér-somra teaestély Temesváron

A sok bál és zsidó táncestély után, már azt lehetett hinni, hogy Temesváron egy újabb zsidó rendezvény sikertelen és gyéren látogatott marad. Ezt a feltevést cáfolta meg a legörvendetesebben a március hatodikai cserkészbál, amelyre a mindig szorgalmas és kitartó sómérok és somrák, nemcsak hogy alaposan előkészültek, de fáradhatatlan energiával a város közönségének, különösen a nem cserkész ifjúságnak színe javát elhozták és valóban szórakoztatni is tudták. Az estélyt, mely a Lilyod-klub termeiben zajlott le, Strausz Béla román- és magyarnyelvű prólogja nyitotta meg. Ezután Schön K., Faragó M., Kohn Juci, Klein Frida és Kaufmann Anda adtak elő festői jelmezben egy román táncot. Ezt követte Schön Kató monológja, majd Sándor Pál játszott egy Beethoven szonátát zongorán, izmos zenei tudásról téve tanúságot. Angol csoporttáncot mutattak be ügyesen Schwartz Vil, Kohn Juci, Gerő Erzsé, Kaufmann Anda, Rosenthal Pál, Donner L., Kendé József, Lederer Lipót, majd Nugel Imre, Stein Feri, Klein E. és Schlosser Fr. által előadott Haydn 11 sz. vonós-négyes aratott megérdemelt sikert. Utána a sómércsapatok vizikülönítménye, a Náchás örs: Rosenthal P., Lederer L., Klein Fr., Spitzer M., Donner

L., Kaufmann Anda és Ganz Rózi somrák táncoltak, jól betanult matrótáncot. Nugel Imre saját szerzeményét adta elő hegedűn, nagy sikerrel. Különös érdekessége volt az estnek a Grosz Sándor által szerzett és előadott „Halandzsa“, mely mindenkit nagy derűtségben tartott. Ezuán Ganz Rózi és Rosenthal Pali szerepeltek óriási sikerrel a kiűnően betanult és előadott „Lótárc“-ban. A táncszámokat Illosvay Zoltán tánc művész tanította be. Műsor végén Gorodinszky Szasa orosz zongoraművész, aki fiatal korában sziatén cserkész volt, mint vendég két Csajkovszky darabot adott elő. A váratlan vendégszereplést, amely nemcsak meglepetés, de igazi művészi élmény is volt, szünni nem akaró tapsal honorálta a lelkes hallgatóság. A konferánsz szerepét Grosz Oszkár töltötte be szellemesen. A műsört követő tánc közben heves csata után lezajlott a szépségverseny, amelyben elsőik (1. díj: ingyen részvétel az 1926. somra-táborban) Kaufmann Ilu és Sándor Bözsi, második Baruch Baby és Friedl Évi, harmadik pedig Schwartz Vilil lettek. A bál tiszta jövedelmét egy építendő sómértóthon javára fordítják, melynek építése rövidesen megkezdődik.

A targul lapusului Aviva Sosána

Ádár 15 én egy purimi kulturdélután rendezett, Székely Béla purimi prólogusát Grossmann Bella szavaltta el hozzáértéssel. Pollk Ica purimi dolgozatát olvasta fel, azután az „Öfelsége szobája“ című vigiáték következett, amit Márk Baba, Grossmann Bella és Idel Sári adtak elő nagy sikerrel. Giszkalay János „Még nincs vége a bójtnak“ című költeményét Fuchs Mariska szavaltta el mely átérzéssel. A Hatikva elhangzása után, az Aviva tagjai által készített kézimunkák lettek kisorsolva. A kulturdélután jövedelmét a Keren Kajemetnek és az Aviva-Barisszia kulturbizottságának jutatták.

Purimi álarcos estély Déván

A dévai cionista egyesületek március 6-án nagy sikerű purimi álarcos estélyt rendeztek, amelyen

A nagyváradi ellenzék nem támogat olyan egységes listát, amelyen liberálisok vannak

Kinevezték a nagyváradi tanács jogszerinti tagjait

(Oradea-mare-Nagyvárad, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A március 29 ére kitűzött újabb községi választás előkészületei még nem kezdődhettek meg teljes mértékben, mert sem dr. Lázár Aurél, a Nemzeti Párt vezetője, sem dr. Rozvány Jenő a munkásság vezetője nem tartózkodnak Nagyváradon és hazaérkezésükig e pártok állásfoglalása problematikus. Dr. Lázár Aurél egyébként ma délután hazaérkezik és nyomban utána megkezdik a tárgyalásokat.

A Nemzeti Párt kolozsvári központjánál ma kijelentették muukatársunk előtt, hogy a Nemzeti Párt az új választásokon is régi szövetségeseivel együtt veszi fel a küzdelmet és hogy az ellenzék sámmi körülmények között sem támogat egy olyan „egységes“ listát, amelyen a liberálisok is szerepelnek.

Az öntudatos nagyváradi zsidóság a mostani választáson még fegyelmazettebb egységgel fog résztvenni. A zsidó választási fronton nemcsak a cionisták fognak vállvetve küzdeni, de minden olyan zsidó, aki nem akarja, hogy a zsidóságot továbbra is a pártok jitékszerének tekintsék, amely szabad alku tárgyat képezi és amelyek sorsába mindenki beleírhatja magát csak éppen a zsidóság nem. Egészen bizonyos, hogy a demokratikus lista mellett ez alkalommal egy osztatlan zsidóság fog felvonulni.

Tegnap megérkezett Nagyváradra a miniszter rendelete, a tanács kinevezett tagjaira vonatkozólag. Érdekes, hogy a törvény azt írja elő, hogy a tanácsnak jogszerinti tagja annak a felekezethez az első pápja, amelynek hívei a városban többségben vannak. Nagyváradon a római katolikusok vannak többségben, ennek ellenére azonban a kormány Frantiu Valér görögkatolikus püspököt nevezte ki a város tanácsába. Az intézkedés kínos feltűnést keltett, mert biztosra vették, hogy a katolikus egyház képviselőjéül Bjalik Imre apostoli adminisztrátort nevezik ki.

Ugyanígy meglepetést okozott a kolozsvári városi tanács jogszerinti tagjainak kinevezése is, akik között, a kormányval kötött paktum ellenére sem szerepel egyetlen magyar sem. Nem tartjuk érdektelennek megismertetni olvasóinkkal, hogy miként vélekedik erről a Magyar Párt véleményét visszatükröző kolozsvári

Hunyadmegye minden városa szép számmal képviseltette magát és szebbnél-szebb je'mezek vonultak fel imponáló számban. A női jelmez verseny győztesei Breier Jenőné (Pierette), Baló Loli (Hindu nő) és Blum Frida (Rokokó), a többi je'mezes közül kiváltak a Halál, (Grün Géza), Holdvilág, Ördög, (Heller Mancsi), Török nő (Herz Arany), Bediu (Kertész Dezső), Rádzsa (Lengyel Ákos), Angyal (Gözl Alfrédné) és még számosan. Az estély, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott, a Keren Kajemetnek tekintélyes összeget juttatott.

A dévai sómérok kiállítása

A dévai somra- és sómércsapatok élénk érdeklődés mellett zárták le a napokban szokásos évi kiállításukat. A művészi tárgyak közül kiváltak egy rokokó babapár, szép gobelinek, filéterítők, munkakosarak, perzsák, asztalos- és bőrmunkák, divánpárnák.

Az Erdélyi Árvagondozó körzeti konferenciája Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó Egyesület vasárnap, folyó hó 14 én tartja körzeti konferenciáját Marosvásárhelyen dr. Hirsch Gusztáv nélnökelete alatt. A körzeti konferencia legfőbb pontja a Marosvásárhelyen létesítendő női varrótanfolyam lesz.

A Zsidó Nemzeti Szövetség körösvölgyi körzetének konferenciája

amint megirtuk, március 14-én lesz Nagyváradon. Az egyesült cionista ifjúsági blokk mindent megtesz, hogy a kongresszust méltóan előkészítse. A kolozsvári központ képviselőiben Weinberger Nándor főtítká, Giszkalay János és Öhlbaum Etus Ros Haaviva jönnek Váradra. A konferenciával párhuzamosan az ifjúsági egyesületek is konferenciát tartanak. Vasárnap este a konferencia résztvevőinek tiszteletére a Kereskedelmi Csarnokban nagyszabásu estélyt rendeznek, amelyet Giszkalay János prólogja nyit meg. Ezután tartalmas és értékes műsor következik.

„Ellenzék“

„Az a tény, — írja többek bözött az „Ellenzék“, hogy a községi választásokra fegyverbarátságot kötöttünk a kormánypárttal és ha a győzelmet nem is szerezhettük meg, de lényeges szépségflastromot ragasztottunk a hivatalos lista vereségére, szerény reményekre jogosított. Nem vártunk aranyváratokat és nem várhattunk jogtalan ajándékokat. A magyarság segítsége azonban feltétlenül megérdemelte ama jogoknak elismerését, amelynek igazságához kétség sem férhet.“

„Szomorú meglepetést képezett számunkra a hivatalos lap mai közleménye. A kolozsvári községi tanácsba hivatalból kinevezett tag kerül be a tarácsba és pedig a református egyház, a kereskedelmi és a mezőgazdasági kamara képviselőit. A méltányosság és a proporcionalitás elve is megkívánta volna, hogy, ha már igazságot olyan leplezetlen szemérmelenséggel kendőzik, legalább a nyujtott segítség ára fejében egy kis morzsát adtak volna a magyarságnak.“

„Hogyan csinálta ezt a kormány és hogy mit jelentsen ez — nem tudjuk. Váratlan és merész császárvárgással a kolozsvári reformátusokat is elűzték a legnépesebb egyház szerepétől. Milyen jogon? A jó Isten tudja.“

„Ha el is tekinünk a határozott miniszteri ígéretről, hogy t. i. a magyarság képviselőitében három hivatalból kinevezett tag kerül be a tarácsba és pedig a református egyház, a kereskedelmi és a mezőgazdasági kamara képviselőit. A méltányosság és a proporcionalitás elve is megkívánta volna, hogy, ha már igazságot olyan leplezetlen szemérmelenséggel kendőzik, legalább a nyujtott segítség ára fejében egy kis morzsát adtak volna a magyarságnak.“

„Ha sem a párt, sem a felelősségteljes miniszteri ígértet tevéltást nem nyer, az ösztíateség hiányának vádját erkölcsi fölénnyel fordíthatják azok ellen, akik évek hosszú során át régalmaztak bennünket.“

Ki akar

érettségizni!

Összevont magánvizsgát tenni! Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **Galgóczy Tanintőzői** Budapest, VIII., Mária Terézia tér 3. sz. III. 22.

Az erdélyi kikötő ügye. tenciáját a k Czur Salomba zsidóság első építő munkái milyen helyes csolódási alkott optimizmus ügye ma má homlokterében leti politikájá ma még nem rálissal új má Az új fékorm lekszik. Hogy mi érdekünkben geink sajtóján előrehaladás e jaidulásából a Dzsedró-föld Haifa—Akkó negyvenezer o Kikötő Fejles rálbelül ezelő zepén a „Czu is van.)

Ime vezet legutóbbi vezé „Aki egy zas igyekezett szultánnal a s sítí pozícióját séget, mellyel évre megkötöt vatív kormány valórávátsa n lyekről az ar „És a ha — egyike ezé szemponjukból kötője Irakk szeknek!“

„Erre vezet kormány a na rácsot elakító föltételeinek t vasnt legközele zonnnyal a kikötő a mossuli csővé Torókszággal állítólag azonn sültünk, hogy szőját megint készülnék kiad zsidóságnak ez tapasztalatok a változhatatlan Jerichó—haifa Herbert annak „Mindezek jük a haifai é tege szerint, nyekre és szergek kiaknázás hagyjunk fel a napon összes j jenek! Mindaz eből mentén s tot, bizonyára nagyarányu fej mindazokat, ki dasági területe ne adják el az ezen ma már s ban a mi kezű a cionisták s ebben a városb mint az india fel fog szapor Ilyen s ehli pontja jelennek tesen a zsidó s utolsó időkben. a kormány lá

Milyen jövő vár Czur Salomra

Írta: Dr. Weissburg Chaim (Haifa)
Első cikk

Haifa, február végén.

Az erdélyi zsidóságot különösen érdekli a haifai kikötő ügye. Sok száz erdélyi család reméli egzisztenciáját a kikötő mellett létesítendő új városban, Czur Salomban megalapítani. Czur Salom az erdélyi zsidóság első széleskörű belékapcsolódása a nagy építő munkában s hogy a mozgalom kezdeményezői milyen helyes érzéssel választották ki ezt a bekapcsolódási alkalmat, milyen szilárd alapokon nyugodott optimizmusuk, mutatja, hogy a haifai öböl ügye ma már remesek a cionista építő munka homlokerébe nyomult, hanem egyúttal Anglia kleti politikájának sarkkövévé is vált. A külvilág ma még nem sokat tud a dologról. Plumer generállal új módszer vonult be ebbe a politikába. Az új főkeletvezető mélyestén hallgat, de — cselekszik. Hogy mennyire cselekszik és mennyire a mi érdekünkben cselekszik, azt leginkább ellenségeink sajtójának, az arab sajtónak, a minden zsidó előrehaladás e legérzékenyebb szeizmográfjának felajdulásából lehet látni. Ez a sajtó most állandóan a Dzsedró-földről vezérelkezik. (A Dzsedró-föld a Haifa—Akkó között elterülő nagy síkság mintegy negyvenezer dunam kiterjedésben, melyet a „Haifai Kikötő Fejlesztésére Alakult Részvénytársaság“ körülbelül ezelőtt egy évvel megvett s amelynek közepén a „Czur Salom Szövetkezeti Társaság“ földje is van.)

Ime vezetőlapjuknak a „Karmel“-nek egyik legutóbbi vezércikke:

„Aki egy kissé figyelemmel kíséri, milyen lázas igyekezettel kötötte meg Anglia a nedzsidi szultánnal a szövetséget, milyen féltő gonddal erősíti pozícióját Palesztinában, aki látja azt a sietőséget, mellyel az angol iraki szerződést huszonöt évre megkötötték, — az tudhatja, hogy a konzervatív kormány minden eszközt megragad, hogy valóra váltsa mindazokat a gazdasági vágyakat, melyekről az argol politika olyan régen álmodozik.“

„És a haifai kikötő kiépítése — ugy gondoljuk — egyike ezeknek a vágyaknak, sőt talán az ő szempontjukból a legfontosabb. Haifa lesz a kikötője Iraknak, Indiának és a többi ázsiai résznek!“

„Ere vezethetjük vissza, hogy a palesztinai kormány a napokban egy magasabb gazdasági tanácsot alakított a haifai kikötő nemzetgazdasági feltételeinek tanulmányozására. A Haifa—bagdadi vasut legközelebbre tervezett építése is minden bizonytalansággal van kapcsolatban, ugy szintén a moszuli eszöveték ügye, melynek lefektetését a Törökországgal való részlettervek elintézését után állítólag azonnal megkezdik. Ugyancsak arról érte elölünk, hogy a Holttenger kiaknázásának koncepcióját megint egy amerikai zsidó konzorciumnak készülnék kiadni. Bármennyire is megdöbbentő a zsidóságnak ez az újabb hatalmas térfoglalása, a tapasztalatok alapján bele kell nyugodnunk a megváltozhatatlan tényekbe s számolnunk kell a Jerichó—haifai vasut kiépítésével, melyet Samuel Herbert annakidején már bejelentett.“

„Mindezek alapján aggodó szívvel figyelmeztetjük a haifai és akkói arab közönséget minderrétege szerint, készüljön fel ezekre a nagy eseményekre és szervezkedjék meg a gazdasági lehetőségek kiaknázására! Ébredjünk már egyszer fel s hagyjunk fel a kicsinyességekkel, nehogy egy szép napon összes jogaink és érdekeink veszendőbe menjenek! Mindazok, akik eladták már földjeiket az öböl mentén s örültek, hogy nyertek egy pár fontot, bizonyára meg fogják bánni, ha az új kikötő nagyarányú fejlődését látni fogják. Kérjük tehát mindazokat, kiknek akár építkezési, akár mezőgazdasági területeik vannak Haifában, a vasut mellett, ne adják el azokat semmi körülmények között. Hiszen ma már alig egy ötóda a földnek van Haifában a mi kezünkben, a többi mind megvásárolták a cionisták s így el kell veszítenünk pozícióinkat ebben a városban, melynek olyan jövője van, mint az indiai Bombaynak s lakosainak száma fel fog szaporodni egy millióra.“

Ilyen s ehhez hasonló cikkek és híradások naponta jelennek meg az arab sajtóban s természetesen a zsidó sajtónak is kedvenc problémája ez az utolsó időkben. Biztos információink vannak, hogy a kormány lázasan dolgoztat a kikötő tervein és

soha olyan nagy mérvű diplomáciai tevékenységet nem fejtett ki Anglia a Közel Keleten, mint ma, hogy a kikötő kiépítésének és kifejlődésének minden előfeltétele meglegyen. Nyílt titok itt, hogy a perzsa dinasztiaátváltás angol munka eredménye, nagyszerű sakkhuzás a Szovjetek ellen s lehetővé teszi a *transzperzsiai vasut* kiépítését, melynek előmunkálatai igen előrehaladott stádiumban vannak. Ha a Haifa—bagdadi és a transzperzsiai vasutak ki lesznek építve, megvan Anglia egyenes szárazföldi összeköttetése Indiával s Haifából Bombaybe az ut mintegy 3—4 napot fog igénybe venni a mostani körülbelül két hét helyett. Az Ibn-Sauidal, Hedzsasz új királyával kötött szerződés legfontosabb pontja Salamon király egykori Vörös-tengeri kikötőjének, Ecjón-Gébernek, a mai Akkabának Palesztinához való csatolása mintegy harmincezer négyzetkilométernyi területtel. Haifának a hedzsaszi vasut révén, mely innen indul ki, már ma is vasuti összeköttetése van Ecjón-Géberrel. A világsajtó már beszámolt arról az angol-francia egyezményről, mely az Akkó-beyruhi vasut kiépítésére vonatkozik. Az előmunkálatai ennek az építkezésnek szintén nagyban folytak s január elseje óta építik már az *akkói fegyencek* a *Haifa—akkói országutat*, mely Czur-Salom területén megy keresztül.

„Hogy mennyi idő fog eltelni, amíg ez a grandiózus program a megvalósulás teljességében előttünk fog állani, olyan kérdés, melyre biztos fele-

A kormány vasárnapra tűzte ki Kolozsváron az új városi tanács megalakítását

Dr. Utalea Octavian polgármestert Kolozs megye prefektusává nevezte ki a belügyminiszter

(Cluj-Kolozsvár, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy lapzártá után, a késő esti órákban érkezett bukaresti jelentés arról számol be, hogy a belügyminiszter táviratot küldött Kolozsvárra, amelyben úgy intézkedik, hogy Kolozsváron a városi tanácsot március 14 én, vasárnap alakítsák meg. A többi városokban 12-én alakulnak az új községi tanácsok.

Ugyanez a bukaresti távirat azt is közli, hogy a belügyminiszter dr. Utalea Octavian kolozsvári polgármestert Kolozs megye prefektusává nevezte ki.

A szenátus megszavazta a parlamenti mandátum meghosszabbítását

A kamarában támadták a szászok magatartását a választásokon. Tatarescu miniszter rendeletben utasította a prefektusokat, hogy gyűjtsenek adatokat az ellenzék ellen

(Bucuresti-Bukarest, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátus mai ülésén Anghelescu nemzetipárti szövéteszi a kamara mandátumának meghosszabbításáról szóló javaslatot. Ezután betérjészik a kamarában tegnap már megszavazott tervezetet, amit a szenátus is elfogad.

A kamara ülésén Gradisteanu szóvá teszi a szászok magatartását a községi választásoknál. A szászok nevében több képviselő, így közöttük Hans Otto Roth is tiltakozik a támadások ellen. Tatarescu is közbeszól és hangsúlyozza, hogy nem ismeri a támadások alapját, az a tény azonban, hogy a szászok ilyen egyhangúan tiltakoznak, kielégíti őt.

Áttérnek a napirendre. Joanitzescu válaszol Cipaiunak a mezőgazdasági kamarák szövetségének megalakításáról szóló nyilatkozatára. Kifejti, hogy a szövetség, amit a liberálisok alakítottak, tisztán kormánypártiakból áll, jól lehet a választásokon az ellenzék többségbe került. Buzdugan parasztpárti is beleszól a vitába s kijelenti, hogy az ellenzék által megalakított kamara működésben marad ezután is a kormány bukásáig és ekkor feloszlatják a kormány szövetségét.

Brandesch Rudolf az árvaszékek ügyét is merteti és rámutat arra, hogy milyen helyzetbe kerültek az árvák és vagyonuk a kormány elhibázott intézkedései folytán.

Joanitzescu folytatja interpellációját a választási visszaélések ügyében. Felolvassa Tatarescunak egy titkos rendelkezését, amelyben utasítja a prefektusokat, hogy gyűjtsenek ada-

letet ma talán senki nem tudna adni. Hogy nem egy félév alatt, nem egy év alatt és nem két év alatt, az egészen biztos. Valószínűleg a legközelebbi öt-tíz év történetéhez tartozik a teljes megvalósulás. De végeredményben ez a kérdés nem is fontos. Ilyen világraszóló tervek megvalósításához sohasem szoktak az „add meg Uram, de mindjárt“ elve alapján hozzáfogni. Az a fő, hogy meglesz s hogy meglesz, annak legfőbb biztosítéka, hogy a miénknél sokkal nagyobb érdekek, a legnagyobb világhatalom érdekei követelik a minél gyorsabb megvalósítást. Azonban már maga az a tény, hogy a munkálatokat megkezdik, rendkívül fellendülést jelent az egész zsidó építő munkának.

A legfontosabb kérdés, ami bennünket érdekel: Megtettünk-e a magunk részéről mindent, hogy ez a nagy világgazdasági esemény, mely a mi országunkban készül, a mi javunkra is szolgáljon, vagy pedig, mint az arabok, az utolsó pillanatban fogunk felébredni?

Ebben a tekintetben nyugodt lelkiismerettel állapíthatjuk meg, hogy nemzeti érdekeinket jó előre biztosítottuk. Ami a legfontosabb: az öböl mellett elterülő föld legnagyobb része zsidó kézben van! Egy nagy társaság alakult erre a célra „Hacsarát Hamuifrac Chéfa“ (angolul: Haifa Bay Development Company, magyarul: A Haifai Kikötő Fejlesztésére Alakult Társ.) néven, mely majdnem az egész öbölmentét összevásárolta. Ettől a társaságtól vette a Czur-Salom csoport is a maga földjét, s miután e társasággal közösen akarjuk az öböl közepére tervezett városunkat felépíteni, közlő érdekel bennünket, eltekintve az általános zsidó érdekességétől a dolognak: mit végzett a társaság és mit kell elvégeznie?

.....

.....

.....

.....

Zongorák gyári lerakata, gyári árban részlete is. **Sternberg**, — Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand

Utiköltsége megtérül az árdifferencián, ha **kárpitos anyag** szükségleteit **Back Bernát** Oradea-M. Piafa Regina Maria 1 sz. atatt szerzi be. **Telefon 9-55**

* Brassóban hirdetések, előfizetések felvétel és reklamációkat elintéző az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekes Hirlapiroda Str. Portii 37.

Ócskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított.

Bomba érte Atras szultánt, a druzok főparancsnokát

Heves harcok Damaszkusz körül. Ibn Saudot Hedzsasz királyának ismerték el. Palesztina-interpelláció az angol Alsóházban

(Kairó, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Reuter-ügynökség jelenti: Franciaország, Nagybritannia és Szovjetország kormányai Ibn Saudot, a vahabíták vezérét, Hedzsasz királyának és Nedsed szultánjának ismerték el.

Beirut, március 11. Atras szultánt egy csomó más druz vezérrel együtt hadi törvényszék elé állították. A vád ellenük a hatóság ellen megkísérelt lázadás, a lakosság felfegyverzése, polgárháború támasztása, nyilvános épületek felgyújtása, gyilkosság és fosztogatás büntetése szólnak.

A druzok az utóbbi napok harcaiban, amelyek Damaszkusz körül folytak le, százötvenhat halottat és harminc sebesültet vesztek. Atras szultánt, a druz csapatok főparancsnokát egy francia repülő bombája megsebesítette.

Filmeket is rádión fognak továbbítani

Beszélgetés Bellin mérnökkel, a távolbalítás problémájának megoldásáról

(Bécs, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Eduard Belin, a világhírű rádiotechnikus, a fényképek és rajzok sűrűség útján való továbbításának főtámasza Bécsbe érkezett, hogy Bécs és Grätz között a fényképsűrűségezt bevezesse. Belin a sajtó képviselői előtt nyilatkozott találmányáról és ezeket mondotta:

— Találmányom összefügg a távolbalítás technikai problémájának megoldásával. Első kísérleteim a képsűrűsítésre szorított, vagyis a fotográfiának, illetve a vonalrajznak nagyobb távolságokra és drótnélküli továbbítására.

— E célból a képet nagyszámu fénypontra kell felbontani és e pontokat a főlvevő állomásra kell közvetíteni. A kísérletek további során már mozgó képek továbbadásával foglalkoztak és egy pillanat alatt tíz képet tudtam a főlvevő állomásnak leadni. Ez nagy optikai problémák megoldásával járt, ami szintén sikerült nekem. Nemsokára a világ tanuja lesz a távolbalítás csodájának és egy Párisban lejátszó filmet látni fognak Bukarestben éppen úgy, mintha ott a helyszínén vetítenék.

Az ellenzék szerint ma feltétlenül meg kell alakulnia a kolozsvári városi tanácsnak

Dr. Socol Aurél az ellenzék polgármesterjelöltje

(Cluj-Kolozsvár, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A községi választásokra vonatkozó belügyminiszeri rendelet, mint ismeretes, úgy intézkedik, hogy mindazon városokban, amelyekben a községi választásokat megpeticionálták, a március hetedikére összehívott tanácsulást elhalasztotta ugyanezen hónap 12-ére. Kolozsvár város tanácsa ennek alapján értesítette az érdekelteket, hogy az új község tanács megalakulása március hó 12-én délután 3 órakor lesz.

A kormány közben a hivatalos lap útján közölte a hivatalból való tagok névsorát. Ezzel szemben azonban a petíció ügye, annak ellenére, hogy a kormány azt elutasította, még nem jelent meg a hivatalos lapban. Miután a választási törvény elrendeli, hogy a tanácsulást időpontjának kitűzése előtt három nappal kell írásban és személyesen értesíteni az érdekelteket, a tanács a péntek délutánra kitűzött alakuló közgyűlést hallgatólagoosan elhalasztottanak tekintni.

Ezzel szemben az egyesült ellenzék megválasztott tanács tagjai, akik a többséget képviselik, azon az állásponton vannak, hogy a kolozsvári városi tanácsnak a miniszeri ren-

London, március 11. Az Alsóház mai ülésén Wedgwood ezredes azt a kérdést intézte a gyarmatügyi miniszterhez, igaz-e az, hogy a Palesztinában ujonnan szervezendő csendőrségből a zsidókat kizárják. Amery gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy a csendőrség összeállítását most tanulmányozza. Ebben az ügyben levelezés folyik Plumer főkormányzóval és így még nincs abban a helyzetben, hogy érdemlegesen nyilatkozzék. Wedgwoodnak arra a további kérdésére, hogy az ország lakosságából fogják-e ezt az alakulatot összeállítani, a gyarmatügyi miniszter igennel felelt. Megjegyezte azonban, hogy katonai alakulatról van szó, amely Transzjordánia határainak védelmére fog szolgálni, nem pedig palesztinai belső szolgálatra létesítendő rendőri csoportról.

— Mikor lép a nyilvánosság elé találmányával? — kérdezték az újságírók.

— Négy hónapon belül az apparátusok teljesen elkészülnek és meghívott szakemberek előtt be fogom mutatni találmányomat.

— Innen a továbbítás problémája már csak egy lépés. A főlvevőállomás nemcsak képeket fog felvenni, hanem cselekményeket, mozgó történeteket is. Legjobb uton vagyok, hogy a problémának ezt az utolsó fázisát is megoldjam és azt hiszem az emberiségnek teszek vele olyan szolgálatot, mint amilyent a repülőgép és léghajó föltalálói tettek.

— Mikorra várható ez?

— Ne tessék türelmetlenkedni. Egy éven belül, ha élek ezzel is kijövök.

— Feltéve, hogy más valaki nem fogja megelőzni önt!

Eduard Belin fölvetett a megjegyzésre és kijelentette, hogy már erre is bejelentette a szabadalmát.

delkezés értelmében a mai nap folyamán feltétlenül meg kell alakulnia és az ellenzéki tanács tagok törvényes kötelességüknek tartják, hogy a tanácsot meg is alakítsák. Beavatottak szerint a városi tanács ellenzéki többsége még akkor is összeül, ha a város hivatalos vezetősége ebben a kérdésben más álláspontot foglalt volna el.

Az ellenzék polgármesterjelöltje minden valószínűség szerint dr. Socol Aurél országgyűlési képviselő lesz, míg helyettes polgármesternek dr. Forutiu Bálintot jelölik. Az állandó tanács ellenzéki jelöltjei ezenkívül — értesülésünk szerint — a következők: dr. Serban gazdasági akadémiai tanár, dr. Lucian Sándor ügyvéd, Osvada C. Vasile bankigazgató, Hubay Károly kereskedő, Terhas Gyula és dr. Kertész Jenő.

Kereskedők figyelmébe!

Utorszövetek, szőnyegek, ágygarni-
rák, hencsertakarók, gyári árban
Back Bernátnál, Oradea-Mare
Piata Regina Maria 1. sz. szerezze ök be.
Telefon 9-55

Megnyílt

Transsylvania Ernyőáruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt

Mielőtt ernyőt vásárolna, tekintse meg saját gyártmányú dus ernyő-

Speciális
ernyőáruház

raktáromat vételk-
telezettség nélkül.

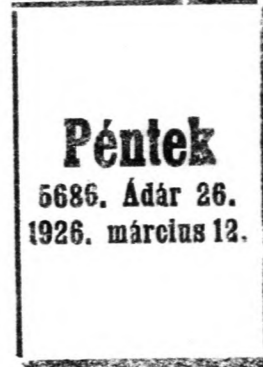
Megnyílt

Behuzásokat és mindentéle
javításokat vállalok.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti újság napilapja
szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a leírás
megjelölésével engedélyezik meg.

A mai naptár

— A Magyar Tudományos Akadémia ünnepe egy héber költőt. Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia Avigdor Hemibrit, a Palesztinában élő, Magyarországból elszármazott költőnek abból az alkalomból, hogy Madách „Az Ember tragédiájá” héberre fordította, megleghangu ödvözlöt küldött.

— Palesztinába költözik a nagyváradi mizrachisták vezére. Nagyváradról jelentik: Altmann Sámuel, a Mizrahi elnöke, folyó hó 17-én indul Palesztinába. Altmann Sámuel neve valóságos fogalomná vált Nagyváradon és az erdélyi vallásos zsidóság rétegeiben. Az erdélyi vallásos zsidóság utolsó évtizedének története erősen össze van forrva Altmann Sámuel markáns egyéniségével. A zionista zsidóság vallásos frakciójának vezére a világkonferenciákon is nagy tekintéllyel bír és méltóan reprezentálja a vallásos zsidóságot. Most elhatározta, hogy Palesztinában fog letelepedni. A nagyváradi ortodox hitközség a legutóbbi közgyűlésen bucsuzott el Altmann Sámuelről. Amikor is Nussbaum Sámuel elnök az összes zsidó pártok vezetői megható szavakkal köszöntek el az őshazába térő vezértől. Nagyvárad összvidéke méltó módon akarja kivenni részét a bucsúból és szombaton este a Kereskedelmi Csarnokban teaestély keretében mondanak istenhozzádót Altmann Sámuelnek.

— A párisi sajtó tartózkodással fogadja az új francia kormányt. Párisból jelentik: A most megalakított kormány Briannak 1909 óta a tizedik kormánya. A minisztertanács ma délelőtt megbeszélte a kedden felolvasandó kormány-nyilatkozatot. A párisi sajtó az új kormányt tartózkodással fogadja.

— A vasuti nyugdíjasok Nagyváradon tartják meg a konferenciájukat. Nagyváradról jelentik: A volt MÁV vasutasok, nyugdíjasok rendezése ügyében, karácsonykor Nagyváradon országos mozgalmat indítottak. Elhatározták, hogy a nagygyűlést Kolozsváron tartják meg. Tekintettel azonban arra, hogy a szervezkedés centruma Nagyvárad lett utólag úgy döntöttek, hogy mégis itt gyűlnek össze. Ezen a közgyűlésen megválasztják kiküldötteiket és megbízottait, akik a nyugdíj ügy rendezését a kormánynál és a hatóságok előtt képviselni fogják. Arra számítanak, hogy a nagyváradi konferenciára több száz vasutas fog érkezni Erdély minden részéből.

— „A németek tanulhatnak a héberek kis népétől.” A németek nagy nemzeti költője, Paul Ernst március hatodikán ünnepelte születése hatvanadik évfordulóját. Ebből az alkalomból az ünnepelt író „Nemzeti büszkeség!” címen fölhívást tett közzé, amelyben fölszólítja a német nemzetet, hogy ne adja föl azt az eszmét, hogy a népek koncertjében hangadó nép legyen. „Közöttünk — írja a nevezetes fölhívásban — és a többi nemzetek között él egy nép, amelynek már nem volt országa, amely nyelvét is elvesztette már, nem volt egybefogó története, amely egyetlen néppé tömörítette volna. Csak népi büszkesége maradt meg, az a büszkeség, hogy Isten kiválasztott népe. E nép a zsidó. Láttuk a csodát, amit ezek a megvetett zsidók véghezvittek. Olyan hatalmat ad nekik az eszmeiség, hogy sokan tényleges világhatalmat tulajdonítanak nekik. Ezt a hatalmat néhány évtized alatt érték el — az istenbe vetett hit által és a maguk büszkeségével. A németek történeti nagy népe bizony tanulhatna a hébernek kis népétől!”

— Nem Jeruzsálem Palesztinába hívta össze. fog tartani. tak Noack titkára és A a római arca három helye ban és Dam ténét előtti régészézet és gresszus idej B, bdest, Sid Baisant, Meg

— Egy lozsvári ügy amely megdő hova fajulha tási közeg vlahai gazdál József mész csendőrörmes Kun-Gazda I zött, hogy: cipelte a cse tartóztatott g niált apja, K fiát a csendő mester között a csendőrörm szerencsétlen jobboldali me hátán ment h halállal vívd dult az eljárás

— Eftür tnt Kolozsvá leány. Magas markánarcu, magyarul. V állott be. Ha azt e lap szer

* Márciusi rendezendő cím Vornácska kis

— Olasz nak Német ellen. London örökben hírlík, szerződést írta Olaszországot e nak Németor megakadályozza

— A „Cu ták az új k jelentik: A „ tékek redukál misították. A gazdasági tar illetve nem h félek kivitelét sem. Ennek e ezek is megje könyvet sem Vaitoianu nen ha a traversál lehet szó a C

— Megh tanár. Bécsbő udvari tanácsos vezetője, tegna ttdőgyulladásba című fömunkája london a szeml lentős kutatások

* A „Czur sága ezuton fa negyedi esedéki monkint egy fo és fél fontot, összegzet) legkés jáig minden k a Marmoroech, jánál „Czur Sal veskedjenek.

— Egy sz lejt. Március 1 gyártól a Rem öreg hivatalso rab megrendel találót, hogy il szeget adja vis szava” szerkesz

Nemzetközi archeológiai kongresszus Jeruzsálemben. Az angol és francia kormány Palesztinában és Szíriában régészek kongresszusát hívta össze. A kongresszus április 2-től április 23-ig fog tartani. A német tudósok közül meghívást kaptak Noack tanár, a berlini régészeti intézet főtitkára és Amelung tanár, aki német ember létere a római archeológiai intézet vezetője. A kongresszus három helyen fog ülésezni: Jeruzsálemben, Beirútban és Damaszkuszban. A program felöleli a történet előtti kutatásokat, az etnográfát, a klasszikus régészetet és a középkor archeológiáját. A kongresszus idején meglátogatják a kongresszus tagjai Bédset, Sidont, Baalbeket, Palmírást, Tiberiást, Bísant, Megiddót, Jeruzsálemet, Gerasht és Patrát.

Egy brutális csendőr rémtette. A kolozsvári ügyészségre ma egy feljelentés érkezett, amely megdöbbentő, megrázó képét mutatja annak: hogy fájhat egy helyi érdekű potentát, közigazgatási közeg hatalmi mániája. Kun Gazda István elhatalmasodó egy régi tartozás fejében Hang József mézáróstól zálogbavett egy biciklit. A csendőrmester lopás címén nyomozást vezetett be Kun-Gazda István ellen és olyan kijelentések közt, hogy: „addig verlek, míg megdöglesz” felcipelte a csendőrörsre. A teljesen önkényesen leterítetett gazdálkodó érdekében azonnal intervenciót kért, Kun-Gazda József is, aki joggal féltette fiát a csendőr tébolyos dühétől. Az apa és az örmester között szövtetés, majd dalakodás keletkezett, a csendőrmester előrántotta fegyverét és rálőtt a szerencsétlen emberre. A golyó Kun-Gazda József jobboldali mellére hatolt be és áttűve tüdejét a hátán ment ki. Beszállították a kórházba, ahol a halállal vívdik. A brutális csendőr ellen megindult az eljárás.

Eltűnt leány. Február hónap elején eltűnt Kolozsvárról egy Piroška nevű 20 éves zsidó leány. Magastermétű, barna körhajú, kékszemű, marsánsarcu, erős, izmos leány. Bezzél néme ül és meggyarul. Valószínű, hogy valahol nevelőnőnek állott be. Ha bárki valami adatot tud róla, közölje azt a lap szerkesztőségével.

Március 14. A Kereskedelmi Csarnokban rendezendő cionista estélyen az egyes énekszámokat Vömácska kíséri.

Olaszország és Jugoszlávia Ausztriának Németországhoz való csatlakozása ellen. Londonból jelentik: Angol diplomáciai körökben hírlik, hogy *Massolini* és *Nincsiacs* egy szerződést írtak alá, amely kölcsönösen kötelezi Olaszországot és Jugoszláviát arra, hogy Ausztriának Németországhoz megkísérleendő csatlakozását megakadályozzák.

A „Civantul” szerint meghamisították az új kivitelű illeteket. Bukarestből jelentik: A „Civantul” szerint a kivitelű illetek redukálásáról szóló határozatot meghamisították. A lap szerint ugyanis a legfőbb gazdasági tanács ülésén nem került szóba, illetve nem határozták el az egyes perióleum-félék kivitelét épp így a traverzak kivitelét sem. Ennek ellenére a „Monitorul Oficialban” ezek is megjelentek. Ezért állítólag a jegyzőkönyvet sem Alexandru Constantinescu, sem Vaitoianu nem írták alá. Vaitoianu kijelentette, ha a traverzakat szabaddá teszik, akkor nem lehet szó a CFR ujjaépítéséről.

Meghalt egy híres bécsi szemész-tanár. Bécsből jelentik: Dr. *Fridrich Dimmer*, udvari tanácsos, a második számú bécsi szemklinika vezetője, tegnap délelőtt, hetvenegy éves korában tüdőgyulladásban meghalt. Dimmer „Szeműtkör” című főmunkája világhírű. Az elhunyt tudós különösen a szemtűreg vizsgálatának terén végzett jelentős kutatásokat.

A „Czur Salom” társaság igazgató-sága ezúton felkéri t. tagjait, hogy az április évnegyedi esedékes részleteiket (A jegyzők dunamonkint egy fontot, B jegyzők dunamonkint két és fél fontot, C jegyzők a megállapodás szerinti összeg) legkésőbb 1926. március hó 15-ik napjáig minden külön felszólítás bevétele nélkül a Marmorosch, Blank & Co bankház aradi fiókjánál „Czur Salom” folyószámlákra befizetni szíveskedjenek.

Egy szegény szolga elvesztett 1050 lejt Március 11-én félegy óraker a porcellángyártól a Renner börgyárig terjedő uton egy öreg hivataloszolga elvesztett 1050 lejt és 3 darab megrendelési lapot. Kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében a talált összeget adja vissza. Str. *Juliu Maniu* 8. „Népszava” szerkesztőségében.

A kolozsvári zsidó háziasszonyok hólabda teadélutánja. Vasárnap, március 14-én rendezik a kolozsvári zsidó háziasszonyok teadélutánjukat a Central télikertjében. Az eddigi délutánok népszerűsége a kifogástalan rendezés, az értékes műsor és otthonos, kellemes hangulat minden tekintetben ki fogja elégíteni a legkényesebb igényeket. A délután iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami méltó bizonyítéka és zálogát képezi a sikereknek. A délután tiszta jövedelme jótékony célt szolgál.

Nyolc napi fogházra ítélték Hlinkát, a tót néppárt vezérét. Pozsonyból jelentik: Az ítéletábla tegnap tárgyalta Hlinka Andrásnak, a szlovák néppárt vezérének elnöksérsétsi pörét. A „Sovák” egyik múlt évi számában „Tátelőben”-nek nevezte a köztársasági elnököt. A törvényszék január 30-án felmentette Hlinkát a vád alól, de az ügyészség felebbezése folytán a tábla elé került az ügy. A tábla bűnösnek mondta ki Hlinkát az elnöksérsétsi vétségében s ezért nyolc napi fogházra ítélte. A büntetés felfüggesztésének kérdésében megkeresik a törvényszéket. Az ítélet után a néppártiak nagy tüntetést rendeztek és Hlinka vezetésével a szlovák himnuszt éneklték.

Eljegyzés. *Herskovits* Lillit eljegyezte *Friedmann* Sándor Gherláról.

Házasság. *Goldfarb* René Hadad és *Spitz* Nándor Szalárd szívesen látják rokonaikat, jóbarátjaikat és ismerőseiket f. hó 16-án d. u. 1/21 órakor Nagyváradban a Hemli vendéglőben tartandó esküvőjükön.

Eltűntek a fosztogató temesvári katonák. A kolozsvári hadbírósg ma délelőtt tárgyalta *Solomon* hadbíró ezredes elnöksége alatt *Jon Burtica* temesvári káplár bűnügyét, akit kétféle betöréssel lopással vádolt a hadbírósg. A vádirat szerint *Jon Burtica* az elmúlt év június 23-án vasárnap éjjel *Roicu Victor*, *Răscut Augustin* és *Pălár Lazar* katonák segítségével feltörte *Schwartz Aladár* temesvári ékszerész üzletének kirakatát és onnan mintegy 15.000 lej értékben aranygyűrűket, órákat és cigarettatárcákat lopott el. Egy héttel később, ugyancsak vasárnap éjjel többrészes ívás után *Bruckner Jenő* Metz-utcai rövidárkereskedőben törtek be a katonák és 10.000 lej értékben vásznakot, zsebkendőket loptak el. A szákmányt a lopás után közvetlenül elosztották maguk között. A betörések értelmi szerzőjét még az elmúlt év folyamán felelősségre vonta a nagyszabású hadbírósg és 3 évi fegyházra ítélte. Felebbezés folytán ma a kolozsvári hadbírósg elé került az ügy. A vádolt azzal védekezett, hogy mindkét alkalommal ittas fővel követte el a betöréseket. A hadbírósg rövid tanácskozás után kétévi és egy napi fegyházra szállította le *Jon Burtica* büntetését.

Ingyen parfümpermetezés hölgyeknek. A párisi idény legdivatosabb és legelőkelőbb parfümje a *disztinyált*, kellemes és rendkívül tartós *Narcisse Noar*, melyet Romániában kizárólagos joggal a *Rózsa Royal* kolozsvári drogéria árusít. A *Narcisse Noar* parfümöt dekánként, a *Narcisse Noar* kölnit pedig üvegekben kímérve árusítja a *Rózsa Royal* drogéria, mely minden hölgyvevőjét vásárlás előtt *Narcisse Noar* parfümmel permetezi.

Tettenért zsebmetsző banda. A rendőrség tegnap elfog a Rézműves László, Rézműves Lukrécia és Budea Anna rovottmúltu zsebmetszőket. Éppen „munka” közben tartóztatták le a társaságot, akiket kihallgatás után átkísérték az ügyészségre.

Vizsgálatot indítottak Kolozsvár városi adóhivatali alfőnöke ellen. *Carpinian* városi főjegyző fegyelmi vizsgálatot indított *Giurgiu* városi adóhivatali alfőnök ellen. A vád *Giurgiu* ellen az, hogy utlevelek számára kiállított adóbizonylatokat több kolozsvári cég tulajdonosainak, akik nagyobbösszegű adóhátalékban vannak. A hír városszerte óriási fel-tűnést keltett.

A zsidó ifjuság által rendezett estélyen Nagyvárad egész zsidó társadalmá találkozik fog a „Kereskedelmi Csarnok”-ban.

Eltették a prágai robbanás áldozatait. Prágából jelentik: A *Tischler*-utcai gránátrobbanás két áldozatát vasárnap délután temették el óriási részvét mellett, katonai pompával. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy összesen 396 kézigranát robbant föl. A parlament szocialista pártjai interpellálni fogják a robbanás ügyében a parlamentben. Követelni fogják többek között azt is, hogy a város közepén fekvő laktanyát helyezték ki a külvárosba. *Sir George R. Clerk* angol követ részvétnyilatkozatot küldött a nemzetvédelmi miniszternek. A sebesültek részére a minisztériumból kiküldött szakértő bizottság kisebb és nagyobb kártérítési előlegeket utalt ki. Ezek az összegek azonban olyan csekélyek, hogy a sebesültek közül egy sem akarta azt elfogadni és tegnap tüntető gyűlést tartottak, majd pedig Prága főutcáján sántító és felkötött karral járó sebesültek tömege tüntető felvonulást rendezett.

Leégett a stratfordi Shakespeare-színház. Londonból jelentik: A híres stratfordi Shakespeare-színház szombaton délután tüzvésznek esett áldozatul. Az épületből csak a falak maradtak meg. A gyáros elharapódzott tüzből sikerült az értékes kéziratokat és különböző értékes műtárgyakat megmenteni.

Dr. Lusztyig Jenő ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes, *Dávid Ferenc* utcai lakásáról, mintegy 50-60 ezer lej értékű fehérműt ellopott. A bevezetett nyomozás megállapította a tettes személyét és most a hollétét igyekezik a nyomozás felderíteni.

Figyelmeztetés. A nagyiklódi „Talmud Tora im Derech Erec”-egyesület vezetősége ezúton figyelmezteti az érdekelteket, hogy pénzek fölvételére egyedül *Weintraub Adolf* főtitkár személyes megjelenéssel jogosult. *Zsigmond Mendel* alkalmi gyűjtőtől a jogosítványt az egyesület megvonta, úgy hogy nevezett semmiféle pénzek fölvételére nincs fölhatalmazva.

Nagy Imre festőművész képkiallítását március hó 14-ig, vasárnapig, meghosszabbította. A komoly művészet iránt érdeklődők belépti-díj nélkül tekinthetik meg a tárlatot, mely a vármegyei prefektúra üvegtérképben reggeltől este 9-ig van nyitva.

Amerikai expedíció a Góbi sivatag felkutatására. Az amerikai tudósok nagyszabású expedíciót terveznek a Góbi sivatag felkutatására. Az expedíció vezetője *Roy Chapman Andrew* híres kutató, aki Peking felől igyekezik megközelíteni a Góbi-sivatagot. Ők autót, két teherautót és egy nagy tevékaraván fog elindulni a sivatag eddig ki nem derített déli részeire. Remélik, hogy emberi nyomokat fognak találni a sivatagban.

Nagy tűz Szegeden. Budapestről jelentik: Keddről szerdára virradó éjjel a „Slavonia” butorgyár a tűz martalóka lett. A szél miatt az oltság munkálatai nehezen haladtak és a tűzoltóság arra szorított, hogy a közeli épületeket mentse meg, ami több órai megfeszített munka után sikerült is. A kár egymilliárd korona.

A nagy hőség, erős napsütés káros behatással vannak a nők gyöngéd, hamvas arcbőrére. Kaiser Borax-szal való gyakori lemosások megóvják a bőrt ezen behatásoktól.

Ezért vegyen ön is még ma eredeti

Kaiser Borax-ot

a piros skatulyában.

Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, Timișoara

Hirdetmény.

A pénzügyminiszter 117.578/1924 sz. alatt engedélyezett tőkeemelésünkben ki-folyólag, eddigi 35.000.000 lei alap-tőkéinket felemeljük 50.000.000 leire és pedig 60.000 darab egyenként 250 lei névértékű bemutatóra szóló új részvé-nyek kibocsátása útján. Az új kibocsá-tású részvények az 1926. üzletévtől kezdve intézetünk üzleti eredményében a korábbi kibocsátású részvényekkel egyenlő mértékben részesednek, mihez-képest az 1926. üzletévre vonatkozó osz-talékszelvényvel kezdődő szelvényivel lesznek ellátva.

Az új kibocsátású részvényeket csak román állampolgárok jegyezhetik.

Közgyűlési határozat alapján az igaz-gazgatóság az új kibocsátású részvények-re vonatkozólag a jelen részvénybirtoko-soknak a következő elővételi feltételeket állapítja meg:

A 60.000 darab új kibocsátású rész-vényből a jelenlegi részvényeseknek 56.000 darab ajánlatik fel akként, hogy minden 5 darab korábbi kibocsátású részvény után 2 darab új kibocsátású részvény igényelhető. Részvénytörödre elővételi jog nem gyakorolható.

Az új kibocsátású részvényekért az elő-veteli jog gyakorlásakor 500 lei elővételi ár fizetendő le.

A hátralékos 4000 darab új kibocsá-tású részvény szabadjegyzésre bocsátatik.

A szabadjegyzésre bocsátott új kibo-csátású részvények jegyzése alkalmával részvényenként 600 lei kibocsátási ár fizetendő. A szabadjegyzésre bocsátott részvények felosztását az igazgatóság fentartja magának.

Az elővételi jog gyakorlása és a rész-vényjegyzés folyó évi március hó 10-től folyó évi március hó 25-ig bezárólag gyakorolható a fentiek szerint járó ösz-szeg egyidejű lefizetése mellett

Timișoarán a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytár-saság főpénztáránál és annak fiókjainál, valamint Bukarest-ben a Banca Marmorosch, Blank & Co. főpénztáránál.

Felhívtnak tehát mindazon részvé-nyesünk, akik az elővételi jogot a fen-tek szerint gyakorolni óhajtják, hogy ko-rábbi kibocsátású részvényeiket az elő-veteli ár egyidejű lefizetése mellett, leg-később folyó évi március hó 25-ig be-zárólag, fentemlített pénztároknál mutas-sák be, mert ezen határidő elteltével az elővételi jog megszűnik és az igénybe nem vett új kibocsátású részvények a közgyűlés határozatának megfelelően fog-nak értékesíteni.

Az elővételi jog gyakorlása és az új részvényjegyzés alkalmával kitöltendő nyomtatványok fentemlített intézetek pénz-táránál rendelkezésre állanak, ahol az elővételi jog gyakorlásáról illetve a rész-vényjegyzésről ideiglenes elismervények állíttatnak ki.

Az új kibocsátású részvények az ideig-lenes elismervények bevonása ellenében, egy újsághirdetményileg közölteendő ké-sőbbi határidőben fognak kiadatni.

Az igazgatóság

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Vágó Géza kabaréja a Magyar Szin-házban. Vágó Géza az univerzális színpadi em-ber, — rendező, színpadi szerző, színész, konferánsz, karrikatúra rajzoló egy személyben — egész estét betöltő ötletes kabaréműsorral szórakoztatta el a Magyar Színház közönségét. Vágó Géza vérbeli buda-pesti humoris a, aki magánszámaiban és színészi alakításaival egyformán pazar derűvel árasztja el a színpadot, különösen nagy sikert aratott konferán-szaival, amelyekben a nézőközönség is kacagató szerephez jutott. A színház ensembjeja a maga ré-széről mindenben hozzájárult a pesti vendégművész sikeréhez.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Magyar Színház heti műsor

Pénteken: **Antonia.** (Cimszerelő: Farkas Albertné Boros Piri mint vendég. Rendes helyárakkal Bérletesületeiben. Sorozatszám: 282.)

Szombaton délután 4 órákor: **Juhászlegény,** sze-gény juhászlegény. (Ifjúsági operettelőadás, igen olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart: Rácz József. Sorozatszám 283.)

Szombaton este 8 órákor: **Bucsueringő.** (Operett-repriz. Új betanulással és új szereposztással. Lengyel Irénnel, László Andorral. Premier-bérlet 42 szám. Sorozatszám 284.)

Vasárnap délután fél 3 órákor: **Kabaréelőadás.** Vágó Géza fellépésével. Csalódtam önbén. Élő újság. (Gyors rajzokkal). A bárkirály. A gyűrű. Konferánsz a közönség közre-működésével. A rameszi hercegnő. (Rendes helyárakkal. Sorozatszám 285.)

Vasárnap délután fél 6 órákor: **Bucsueringő** (Új betanulással. Másodszer. Lengyel Irén-nel László Andorral. Rendes helyárakkal. Sorozatszám 286.)

Vasárnap este 9 órákor: **Fraequia.** (12 edszer. Károcsy Ilivel, László Andorral, Ihász

Aladárral Napi bérlet 83. sz. B. Sorozat-szám 287)
Hétfőn: **Gésák.** (Jubileumi előadás 50.edszer. Új betanulással és új szereposztással. Lengyel Irénnel, Nemesy Lillival, László Andorral, Leóway Leóval. Premier bérlet 43 szám. Sorozatszám 288)
Kedden este fél 8 órákor: **Gésák.** Napibérlet 87. szám. A. Sorozatszám 289)
Kedden este 10 órákor: **Tanase roszán** opsrett-ervű társulatának vendégjátéka **Floare la ursche.** (Főlemez helyárakkal. Sorozatsz. 290.)

Az antiszeptikus eszköz amely világ hírnemnek örvend a

VALDA PASTILLA

amely eltávolítja és legyőzi a

Torokfájdalmakat, köhögést, megfűlést, valamint a régi vagy új tudóbajokat, rhinoréákat, astmat, influenzát, stb.

A doboz facsimilje

Kapható minden gyógyszerboltban és drogeriában

Csakis a **H. CANONNE, Paris** francia felirású doboz valódi

Március 15-én jelenik meg

A FÖLD

az Uj Kelet szépirodalmi, művészeti, társadalmi folyóiratának legelőrebbi száma

48 oldal terjedelemben.

A szenzációs tartalommal:

Dr. Adolf BÖHM: Az ötvenéves Arthur Ruppin (Ruppin képével) Budkó, a zsidó grafikus (9 eredeti Budkó illusztrációval)

Georges CLEMENCEAU: Hogyan lettem rövidlátó (A volt francia miniszterelnök zsidóvágyú novellája)

I. L. CARAGIALE: Husvétli fátyla A nagy román író megkapó zsidó elbeszélése)

Izrael ZANGWILL: Maimon a bolond és Nátán a bölcs

Dr. KLEIN Sámuel a jeruzsálemi egyetem tanára: Hegy, völgy, dombvidék Egy zsidó jait múltja, jelene és jövője (Három eredeti fényképfelvétellel)

Prof. Simon DUBNOW: A történelem országtűzén

SZABÓ IMRE: A cetrusszelence (Regény-részlet)

SALAMON László: Salome leánya (Prologus egy verses regényhez)

Egy építő új zsidó város (Három eredeti fényképfelvétel Ajfule városról)

Alexander MOSKOWSKY: Adomák kis és nagy zsidókról

Egy magyarországi származású palesztinai plakátművész [Peszach Irsai négy plakát-terve]

Fernand CORCOS: Absalom sirjánál

Lord Plumer fő kormányzó a haifai héber technikumban [Eredeti fényképfelvétellel]

Beszélgetés a leMBERGI Dreyfus-per hőisével [Steiger arcképével]

Israels professzor és az orosz cár [Israels arcképével]

Ezenkívül a gazdag Pilpul, Zsidó Világ és Építő Ország rovatok

A Föld ezen számában jelenik meg az első zsidó gyermekvédelmi és gyermekszociológiai folyóirat

A GYERMEK

Képek az erdélyi zsidó árvák életéből.

Főbb tartalom:

Dr. KERTÉSZ Jenő: A Gyermek nevében [Beköszöntő cikk]

D. EISLER Máttyás főrabbi: A napközi otthonok gyakorlati jelentősége

DIAMANT Izsó vezérigazgató: A zsidó gyermekek ipari neveléséről

Dr. RÓTH Marcell egyet. tanársegéd: Gyermekvédelmünk feladatai

Ezenkívül gazdag hírvonat a gyermekvédelem köréből

A 48 oldalas hatalmas folyóirat ára 20 lei

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné **בשר ארטה** vendéglője, Oradea-Mare, Str. Nicolai Jorga (Zodia-utca) No 19. Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak

שאלה saját termései fűszert, rizing és nárszevelű új és ó bor 100 literen felüli mennyiségekben megrendelhető és rinta megtekinthető Katz Testvér k. listakereskedésében. Oradea, Na. ypiac-tér: 11, egy Katz Benziniél, Biharon. 200

Fiatal segélet keres azonnali beépítésre „Helios” köztisztítóház. Ugyanott tanuló felvétetik. 783

Üzletberendezés eladó stajszik, pudri, as talck, székek, jégsekrény. Megtekinthető Cal Reg. Ferdinand 141, az üzletben.

Barzol

Flerarie Vasúziel

Ciuj-Kolozsvár, Piața M. Vit. 13

Telefon 1049

Két urilány lakást és teljes ellátást kaphat zsidó családnál a Foter 18. elevelben. Cim a kiadóban.

Pályázat

A fogarasi izr. hitközség czennel pályázatot hirdet az üresedésben lévő főrabbi állás betöltésére. Pályázati határidő e hó 25-ike. Javadalmazás megegyezés szerint. A meghívottnak utiköltségeit megtérítjük.

Fágáras, 1926. Március hó 5 én
Thierfeld Mór
hitk. elnök

Mégis csak legjobb a késnélkül

„IDEAL”

borotváló por mely az ország területén higienia szempontból a legjobban elismert borotváló szer az arcot nem marja kellemes hatást hagy utána. — Óvakodjunk az

Mindenütt kapható. Csak az „IDEAL” Egyedüli készítője: felírásu a valódi.

Reszling József fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sighebul-Marmatiel egyedárusítója **Glanzman Adolf** illatszertár Str. Bogdan Voda 40

שאלה במה חנוכה

árak, um. kocka-, por- és kristály-cukor, nyers, pergelt és darált kávé, Franck-kávé, Beck-kávé, szilva, csokoládé, kókuszvaj, bormazsola, ecetszesz, gyömbér, boers, paprika, tea, só, dióbél, stb. valamint elsőrendű italok **jutanyos árban** beszerezhetők

Spéter Mózes, Cluj, Piața Mih. Vit. 12.

K **A** **D** **I** **M** **A** **N** **Y** **O** **M** **D** **A**

Bankok, kereskedelmi vállalatok zárszámadásait és bármínemű nyomtatványait izléses kivitelben és olcsón készíti

CLUJ
STR. BARON L. POP 10

Telefon 446

SINGER

Piața Reg. Ferdinand 66. (Főter) Tárzu Maros

Sifonfejgyár

és nikkelező telep. Szikvizet és kracherlis üvegek, valamint mindenféle gumik gyári raktára. Üvegnedezés, régi fejek átöntése a legelőnyösebb árban.

Engros.

Detail

Börkereskedők, cipészek és csizmadiák figyelmébe!

Sajat érdekében keressze fel a

Kozák és Sámson

céget, Cluj, S. r. Regina Maria 9. (Deak F.-u.)

hol a le ocsó b nap-arak mellett szerzheti be mindenemű lör-különlege ségi szük-ségletét Oliai válasz-ték bel- és külföldi felsőbőrökben és ul-jakban.

Tegyen próba-rendelést!

Pontos és olcsó kiszol-galásunkról tisztosítjuk. Ugyan csak itt megren-delhető a Merkur ve-gyészeti gyár „Perless-gloss” és „Apretura” bőrfényesítő készimé-nyei. — Minden más gyártmányt felülmul-nak fény és minőség tekintetében. Minden csizmadiának és ci-pésznek elsőrangú ér-deke, hogy kizárólag a Me-cur-féle -Apreturát és Perlessgloss-t használja, amennyiben a színeha-gyott bőröknek teljesen visszaadja az eredeti színét és fényét. Nem habzik lenés közben s így szeplős foltokat nem hagy maga után. — Kapható minden jobb bőrkereskedésben. Viszont-eladókna nagy árkedvezmény.

Telefon 7-59.

Gabella-jegyek Révész Ernő
könyvnyomdája — Marosvásárhely

Átadó

családi okokból, egy modern fel-szerelésű, üzemben levő

kaucsuk-gyár

beszervezett vevőkörrel. Az átvétel-hez 5,000.000 lej szükséges. Aján-latok „Noroc” jeligére. Agencija de Publicitate D. Adania, Bucuresti, Str. Sarindar 4. — címzendők.

Olcsó kávépótlék

* a kávédarálóval

nem az, mely csak az árban látszólag olcsó. A **minőség és kiadósság** adják meg az áru értékét. — Ezen szempontokból a „**valódi Franck**”-ot* már évtizedek óta előnyösen ismerik a világon mindenütt.

Kadima Nyomda- és Kiválóulat Rt. T. nyomda Cluj, Strada Baronu. Pop (volt Szarany-utca) 10 szám.

Kereskedelmi

ron és vidéken is kávékóstolón

1926 Szombat

Briand k népszöve

Genf, márciu-tígye által előáll-simultak el. A helyzetet rend-Briand francia megalapítása utó és munkához lárolni a spanyol-hogy fenyegeté-tárgyalt Skrzins-ahit figyelmezt-esak időhöz köt-vetségi tanács-jelnek a brazí-ják, aki azt-hogy vajjon el-Briand ma töb-és Sresemann-hogy a Népszö-ismérvék el.

A Népszöve-űése egyhangul-entését a meg-Az ülésen jelen-rányi is. Eleint-braziliai delegá-mert ezt arra-felvételi ügyek-szövevényget. A-nyugodtak meg-Franco braziliai-idejekorán, mer-

Jouvenal vi

Jeruzsálem, druzok főparanc-leit Jouvenal f-szultán a követl-getlenségének el-állapítását a fra-szága között. 3. ségbe. 4. A fra-vonulását és 5. a francia főkörn-utasította, ma u-a harc. Különös-a helyzet. Az e-a városból.

Április 30-i részvénytár

Bukarest, me-központi bizottság-hogy a részvény-adási határidejét-lapítja meg. Eze-a bizottság, hogy-adóvállomásokat-jövő évtől kezdve-beadni a vallom-pénzügyminiszter

Ellentózt

Bukarest, me-ban életbeléptetel-közölte, hogy a-letékeket megham-terek között néze-kölesönös kimag-Mint hírlík azonb-ben is lesz folyta